w Opolu
CZYTELNIA

Pomagamy sobie w pracy

opolski kwartalnik informacyjno-metodyczny

Nr 1-2/2008

"Lekcja muzyki "
wg Gerarda Terborcha

Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. E.Smołki w Opolu

Wojewódzka Biblioteka Publiczna
im. Emanuela Smołki
w Opolu

POMAGAMY SOBIE W PRACY

Opolski kwartalnik informacyjno-metodyczny

Nr 1-2/2008 (Rocznik LII)

Opole 2008

Zespół redakcyjny:

Małgorzata Bartoszewska
Joanna Czarkowska-Pasierbińska
Hanna Jamry
Agnieszka Kicler
Violetta Łabędzka
Piotr Polus
Anna Śliwińska

Korekta:
Agnieszka Kicler

ISSN 1427-8936

Wojewódzka Biblioteka Publiczna im.Emanuela Smołki
45-081 Opole, ul. Piastowska 18-20
tel.red. 077/453-64-74
e-mail: wbp-opole@wbp.opole.pl

Pracownia Małej Poligrafii WBP w Opolu
Nakład 150 egz.

Spis treści

Katarzyna Ostrowska-Pałyga
Kronika działalności bibliotek publicznych
w województwie opolskim w 2007 r. 4

Regina Kapałka
Kultura Opola w latach 1945-1955
Dokumentacja wydarzeń, zestawienie bibliograficzne w wyborze
Muzeum Śląska Opolskiego 21

Agnieszka Kicler
WYWIAD Z... Elżbietą Dzikowską 24

Małgorzata Bartoszewska
W kręgu literatury. Elżbieta Dzikowska 29

Hanna Jamry
Wrastanie w pejzaż...
Rozmowa z Henryką Wolną-Van Das o klimatach dzieciństwa,
dziennikarstwie, literaturze i sprawach śląskich 33

Monika Wójcik-Bednarz
Podpisanie umowy o współpracy WBP w Opolu
z Landesbibliothekszentrum Rheinland-Pfalz w Koblencji 38

Anna Śliwińska
Współpraca WBP w Opolu z zagranicą 42

Halina Szklanny
Nie potrzebujesz? Przynieś! Potrzebujesz? Weź! 45

Łukasz Brudnik
PRZEWODNIK KOMPUTEROWY
Zakładanie poczty, konfiguracja i obsługa programu Outlook Express. 46

Hanna Jamry
Nowości o Śląsku Opolskim, propozycje do
księgozbioru podręcznego 52

Wkładki
Anna Jakubicka
Zabawy słowne dla dzieci

Katarzyna Ostrowska-Pałyga
Adresy bibliotek publicznych województwa opolskiego

Katarzyna Ostrowska-Pałyga
Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Opolu

Kronika działalności bibliotek publicznych w województwie opolskim w 2007 r.

I. Podstawowe dane liczbowe

31 grudnia 2007 r. w województwie opolskim działały 322 biblioteki publiczne i ich filie. W bibliotekach zarejestrowano 159 784 czytelników tj. o 6477 mniej niż w 2006 r. Czytelnicy wypożyczyli na zewnątrz 3 088 452 wol. tj. o 93524 mniej niż w 2006 r.

II. Współpraca międzynarodowa WBP w Opolu

Od 15-18 maja na zaproszenie WBP przebywała delegacja bibliotekarzy Południowoczeskiej Biblioteki Naukowej z Czeskich Budziejowic.

Od 25 czerwca do 2 lipca delegacja bibliotekarzy WBP przebywała z wizytą w Państwowej Bibliotece Naukowej w Biełgorodzie.

Od 10-15 września WBP gościła bibliotekarzy Obwodowej Publicznej Biblioteki Naukowej z Iwano-Frankiwska.

Od 24-28 września na zaproszenie WBP przebywała delegacja bibliotekarzy z Biblioteki Komitetu im. Vörösmarty Mihályа z Székesfehérvaru.

Od 15-18 października odbyła się oficjalna wizyta bibliotekarzy WBP w Koblencji,w trakcie wizyty podpisano umowę o współpracy WBP z Landesbibliothekszentrum Rheinland-Pfalz.

Od 22-24 października delegacja bibliotekarzy WBP odwiedziła Państwową Bibliotekę Naukową w Bańskiej Bystrzycy

III. Konferencje i narady

1. W dniach **28-29 marca 2007 r.** w centrum konferencyjnym Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu w Rogowie Opolskim, odbyło się kolejne posiedzenie Konferencji Dyrektorów Wojewódzkich Bibliotek Publicznych.

Konferencja poświęcona była funkcjonowaniu sieci bibliotek publicznych oraz bieżącym problemom związanym z realizacją zadań wojewódzkich bibliotek publicznych. W trakcie konferencji wykład wygłosili:

Andrzej Tyws (DBP) *„Modele organizacyjne i programowe bibliotek wojewódzkich wobec potrzeb sieci bibliotek publicznych w województwach"*;

Tomasz Makowski (BN) *„Biblioteka Narodowa wobec potrzeb sieci bibliotek publicznych w województwach"*;

prof. Marcin Drzewiecki *„Problematyka doskonalenia, dokształcania bibliotekarzy sieci bibliotek publicznych i nauczycieli"*;

prof. Jan Malicki (BŚ) *„Dotacja na zakup nowości wydawniczych dla bibliotek publicznych. Próba analizy"*.

2. 22 marca 2007 r. Konferencja dyrektorów i kierowników bibliotek publicznych woj. opolskiego, poświęcona omówieniu wyników działalności bibliotek w 2006 r. oraz aktualnym problemom bibliotek publicznych. Gościem konferencji był dr Artur Jazdon, dyrektor Biblioteki Uniwersyteckiej w Poznaniu. Wygłosił wykład poświęcony bibliotekarstwu i jego przemianom *„Bibliotekarstwo na szybkiej drodze przemian – zagrożenia, oczekiwania, korzyści"*.

3. 4 października 2007 r. Konferencja dyrektorów i kierowników bibliotek publicznych woj. opolskiego, poświęcona omówieniu wyników działalności bibliotek

w pierwszym półroczu 2007 r. W trakcie konferencji Remigiusz Lis, zastępca dyrektora Biblioteki Śląskiej zaprezentował Śląską Bibliotekę Cyfrową. Odbyło się również spotkanie z Panią Joanną Cichą (Departament Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego).

IV. Szkolenia i narady

W 2007 r. Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. E. Smołki zorganizowała szereg szkoleń dla bibliotekarzy bibliotek publicznych woj. opolskiego:

– zorganizowano kurs komputerowy dla seniorów *„Podstawy obsługi komputera"* w ramach projektu Biblioteka promotorem książki, kultury i wiedzy;

– cykl szkoleń komputerowych poświęconych:

tworzeniu stron www, obsłudze programu bibliotecznego SOWA;

– pracy z czytelnikiem specjalnym *„Jak prawidłowo i planowo tworzyć warsztat biblioterapeutyczny"*;

– spotkanie bibliotekarzy bibliotek publicznych woj. opolskiego pod hasłem *„Giełda pomysłów"*. W trakcie spotkania zaprezentowano kilkanaście nowatorskich form pracy z czytelnikiem;

– cykl szkoleń *„Budowanie planu promocji biblioteki w oparciu o analizę SWOT"*;

– cykl wykładów *„Nasz Śląsk Opolski"*;

– szkolenie przybliżające problematykę zagrożeń wynikających z powszechnego dostępu do sieci www: *„Młody człowiek w sieci komputerów i Internetu – szanse i zagrożenia"*;

– szkolenie dotyczące literatury dla dzieci i młodzieży *„Współczesna literatura dla dzieci i młodzieży ostatnich 20 lat"*;

– kurs dla pracowników nowo zatrudnionych w bibliotekach publicznych.

V. Wystawy objazdowe

Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Opolu zorganizowała 4 wystawy objazdowe:

„Czytanie jest łatwe" wystawa książek – zabawek wykonanych przez studentów pedagogiki Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Wałbrzychu, eksponowana m.in. w Prószkowie, Niemodlinie, Popiełowie, Tułowicach;

„Czerwone spódnice białe zapaśnice", wystawa ukazująca piękno ludowego stroju śląskiego, eksponowane m.in. w Prószkowie, Ozimku;

„Zamki i pałace Śląska Opolskiego" wystawa przedstawia najpiękniejsze i najciekawsze zamki i pałace Śląska Opolskiego, eksponowana m.in. w Popielowie, Kędzierzynie – Koźlu, Kluczborku;

„Wszyscy kochamy misie – miś w literaturze, filmie i nie tylko..." wystawa przedstawiająca postaci najbardziej znanych i lubianych misiów, eksponowana m.in. w Kluczborku, Gorzowie Śl., Lasowicach Wielkich, Zębowicach, Kietrzu, Prudniku, Głuchołazach.

VI. Spotkania autorskie

W 2007 r. WBP w Opolu zorganizowała 95 spotkań autorskich, w tym 11 w ramach Dyskusyjnych Klubów Książki.

VII. Dyskusyjne Kluby Książki

Od 1.01.2007 przy bibliotekach publicznych województwa opolskiego rozpoczęły działalność Dyskusyjne Kluby Książki. Instytut Książki przy wsparciu partnerskim British Council w ramach programu operacyjnego Promocja czytelnictwa oraz programu Tu Czytamy! rozpoczął współ-

pracę z bibliotekami publicznymi przy tworzeniu Dyskusyjnych Klubów Książki. Do tego projektu przyłączyło się 11 bibliotek województwa opolskiego m.in. Miejska Biblioteka Publiczna w Brzegu, Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Prudniku, Miejska Biblioteka Publiczna w Opolu (Oddział Dziecięcy, Wypożyczalnia Centralna), Biblioteka Publiczna w Lubszy (Filia w Dobrzyniu i Mąkoszycach), Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Kluczborku, Gminna Biblioteka Publiczna w Gogolinie, Miejska Biblioteka Publiczna w Kędzierzynie-Koźlu, Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Grodkowie, Biblioteka Publiczna w Olszance z siedzibą w Pogorzeli.

VII. Jubileusze pracowników bibliotek

20 lat pracy

Małgorzata Bartoszewska WBP w Opolu
Maria Ciosek-Majcher MiGBP w Kluczborku
Liliana Dzikowska MGBP w Niemodlinie
Bożena Jucewicz MBP w Opolu
Beata Kiełkowicz MiGBP w Zawadzkiem
Krystyna Koncka MBP w Opolu
Halina Matkowska MiGBP w Lewinie Brzeskim
Ewa Ochman GBP w Radłowie, Filia Biskupice
Janina Radwańska MiGBP w Kluczborku, Filia w Smardy
Joanna Spałek MiGBP w Zawadzkiem
Beata Wietecha-Gwozdecka MiGBP w Kluczborku
Wioletta Wolna-Meryk GBP w Rudnikach, Filia Żytniów
Joanna Żużałek MBP w Opolu

25 lat pracy

Grażyna Floryn GBP w Kamienniku
Cecylia Golec GBP w Jemielnicy
Danuta Komarnicka MiGBP w Kluczborku
Ewelina Kraska GBP w Radłowie, Filia Sternalice
Gizela Ploch BP w Strzelcach Op.
Elżbieta Sadowska MiGBP w Wołczynie
Monika Silarska GBP w Tarnowie Op., Filia Przywory

30 lat pracy

Ewa Biskupska MiGBP w Nysie
Danuta Figurniak MiGBP w Nysie
Violeta Gustaw MGBP w Ujeździe
Hanna Jamry WBP w Opolu
Elżbieta Jurczyk MiGBP w Nysie
Elżbieta Kampa MBP w Opolu
Regina Kapałka WBP w Opolu
Teresa Łuczak BP w Paczkowie
Krystyna Kuca GBP w Murowie
Małgorzata Malosek MBP w Opolu
Bogusława Mudry GBP w Pokoju
Dorota Pośpieszyńska GBP w Komprachcicach
Lidia Rempalska GBP w Tułowicach
Gertruda Sklorz MiGBP w Ozimku
Janina Stanisz MiGBP w Prudniku
Maria Szary MBP w Opolu
Grażyna Szczurek GBP w Turawie
Anna Szymańska MBP w Opolu
Mirosława Waluś WBP w Opolu
Mariola Załucka-Cedrych MBP w Opolu

35 lat pracy

Urszula Cichoń GBP w Walcach
Magdalena Filipowicz GBP w Rudnikach
Helena Grądkowska CK.BP w Głuchołazach
Alina Gumienna MBP w Opolu
Maria Kotzwander WBP w Opolu
Jadwiga Kośna OBP w Oleśnie
Grażyna Nowacka GBP w Branicach, Filia Bliszczyce
Grażyna Trzemżalska MBP w Kędzierzynie–Koźlu
Agata Zaremba MiGBP w Kluczborku

40 lat pracy

Tadeusz Chrobak WBP w Opolu
Maria Gutka MGBP w Niemodlinie
Barbara Hetmańska WBP w Opolu
Halina Kała BP w Strzelcach Op.
Ewa Kocot MBP w Brzegu
Stanisław Nowak WBP w Opolu
Maria Zalewska MiGBP w Nysie

VIII. Jubileusze bibliotek

60 lat działalności obchodziła Biblioteka Publiczna w Baborowie, główne obchody odbyły się 16.11.2007 r.

60 lat działalności obchodziła Miejska Biblioteka Publiczna w Brzegu, główne obchody odbyły się 1.10.2007 r.

60 lat działalności obchodziła Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Nysie, główne obchody odbyły się 19.09.2007 r.

60 lat działalności obchodziła Miejska Biblioteka Publiczna w Opolu, główne obchody odbyły się 14. 12. 2007 r.

60 lat działalności obchodziła Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Praszce, główne obchody odbyły się 06.06.2007 r.

60 lat działalności obchodziła Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Prudniku, główne uroczystości odbyły się 9.05.07 r.

IX. Emerytury

Na emeryturę lub rentę przeszli następujący pracownicy:

1. Maria Bałdys MiGBP w Nysie
2. Ewa Drozd MiGBP w Głuchołazach
3. Teresa Dziopa BP w Paczkowie
4. Magdalena Filipowicz GBP w Rudnikach
5. Brygida Izbicka MGBP w Ujeździe. F. Zimna Wódka
6. Halina Kała BP w Strzelcach Op.
7. Elżbieta Knera WBP w Opolu
8. Anna Kwiatkowska MBP w Opolu
9. Irena Paszkiewicz-Chudy MiGBP w Nysie
10. Dorota Pośpieszyńska GBP w Komprachcicach
11. Anna Tomal MiGBP w Dobrodzieniu
12. Janina Witek MiGBP w Głuchołazach

X. Działalność promocyjna

Gminny Zespół Oświaty, Kultury i Sportu. Biblioteka Publiczna w Baborowie

marzec – spotkanie z dziennikarzem, rzecznikiem prasowym województwa opolskiego Bogdanem Bocheńskim

kwiecień – pasowanie na czytelnika dla uczniów klas I

maj – konkurs „Równe szanse dla wszystkich prawo i uznanie, szacunek, tolerancja"

listopad – spotkanie autorskie z Martą Fox

Miejska Biblioteka Publiczna w Brzegu

wrzesień – powołanie Dyskusyjnych Klubów Książki przy Miejskiej Bibliotece w Brzegu

październik – spotkanie autorskie z Lilianą Fabisińską

Ośrodek Kultury. Biblioteka Publiczna w Byczynie

styczeń – turniej recytatorski „O Bulawę Hetmańską"

Gminna Biblioteka Publiczna w Chrząstowicach

marzec – konkurs kroszonkarski

maj – Tydzień Bibliotek

czerwiec – spotkanie autorskie z Wiesławem Drabikiem

wrzesień – obchody 100- lecia urodzin Astrid Lindgren

październik – konkurs plastyczny „W świecie Astrid Lindgren"

listopad – konkurs „Mówimy Gwarą Śląską".

Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna w Dobrodzieniu

marzec – IX Konkurs Recytatorski

grudzień – spotkanie autorskie z Małgorzatą Kalicińską

Gminna Biblioteka Publiczna w Dobrzeniu Wielkim

marzec – spotkanie autorskie z Krzysztofem Petkiem

marzec – spotkanie autorskie z Jackiem Gutorowem

czerwiec – spotkanie autorskie z Henryką Wolną-Van Das

październik – wystawa objazdowa „Czytanie jest łatwe"

Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury. Biblioteka Publiczna w Głogówku

marzec – spotkanie autorskie z Krzysztofem Petkiem

grudzień – spotkanie autorskie z Tadeuszem Soroczyńskim

Biblioteka Publiczna w Głuchołazach

luty – konkurs rysunkowy „Ilustruję przygody Koziołka Matołka"

luty – spotkanie autorskie z lokalnym twórcą bajek wierszem pisanych Bohdanem Wnukiem

luty – spotkanie autorskie oraz wernisaż wystawy fotograficznej Tomasza Rzeczyckiego

marzec – teatrzyk kukiełkowy, zajęcia z dziećmi niepełnosprawnymi

marzec – grudzień – spotkania Klubu Miłośników Książki

kwiecień – wystawa „Kwiaty w fotografii"

maj – „Z Książką na Walizkach" festyn rodzinny z książką i pisarzem, w ramach akcji spotkania autorskie m.in. z Beatą Ostrowicką, Anną Onichimowską, Arkadiuszem Niemirskim, Izabellą Klebańską.

czerwiec – podsumowanie czytelnictwa w akcji „Cała Polska Czyta Dzieciom"

lipiec – sierpień – Wakacje w bibliotece

wrzesień – IX edycja Konkursu Jednego Wiersza dla dzieci i dorosłych

październik – spotkanie z prof. Stanisławem Nicieją, promocja książki „Twierdze kresowe Rzeczypospolitej. Historia, legendy, biografie"

listopad – wystawa ze zbiorów WBP w Opolu „Zamki i Pałace Śląska Opolskiego"

grudzień – podsumowanie IX edycji Konkursu Jednego Wiersza

grudzień – wystawa objazdowa "Wszyscy kochamy misie"

Gminna Biblioteka Publiczna w Gogolinie

styczeń – wystawa fotograficzna „Przyroda wokół nas"

luty – Ferie w bibliotece „Zima wkoło jest wesoło"

kwiecień – wystawa grafiki, malarstwa i rysunku Agnieszki Pyki

kwiecień – spotkanie literackie dla młodzieży z Martą Fox

kwiecień – prelekcja dr Norberta Honki „Konstytucja 3 Maja i jej wpływ na rozwój demokracji"

maj – obchody Tygodnia Bibliotek w ramach, którego odbyły się m.in.: „Turniej Jednego Wiersza" dla młodych poetów gminy Gogolin

maj – spotkanie ze Steffenem Möllerem, połączone z promocją książki „Polska da się lubić"

czerwiec – Biesiada Literacka „Słowo i Kamień" na zamku w Kamieniu Śląskim

czerwiec – spotkanie autorskie z dr. Hatifem Janabi, wykładowcą Uniwersytetu Warszawskiego, poetą, pisarzem, tłumaczem laureatem wielu międzynarodowych nagród literackich

lipiec – sierpień – „Wakacje bezpieczne i słoneczne"

październik – powołanie Dyskusyjnego Klubu Książki

październik – spotkanie autorskie z Izabelą Sową

październik – konferencja naukowa „Wpływ polityki społecznej na kreowanie pozytywnego wizerunku regionu – wyzwania i oczekiwania". Konferencja odbyła się w ramach realizacji projektu zadania publicznego Urzędu Marszałkowskiego "Pozytywne kreowanie i kształtowanie wizerunku Opolszczyzny"

grudzień – wystawa fotograficzna w ramach konkursu „Różnorodność, Szacunek, Tolerancja"

grudzień – wystawa autorska Natalii Król „Obrazy zamknięte w metafizycznych ramach"

Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Gorzowie Śl.

kwiecień – IX Gminny Konkurs Recytatorski dla szkół podstawowych i gimnazjalnych. Eliminacje gminne

wrzesień – teatrzyk dla dzieci „Bociek i żabka", „Legenda o Warsie i Sawie"

wrzesień – spotkanie autorskie z Wandą Chotomską

Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Grodkowie

styczeń – Ferie w bibliotece „Ferie na wesoło w Bibliotece"

marzec – spotkanie z aktorem Andrzejem Mikoszą z okazji Międzynarodowego Dnia Teatru

kwiecień – wystawa ze zbiorów WBP w Opolu „Czerwone spódnice, białe zapaśnice"

maj – wystawa ze zbiorów MiGBP w Grodkowie „Grodków wspomnienie minionych lat"

czerwiec – gminny konkurs regionalny dla uczniów Szkół Podstawowych

lipiec – sierpień – wakacyjne zajęcia w bibliotece

wrzesień – spotkanie autorskie z Wandą Chotomską

wrzesień – pierwsze spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki

październik – spotkanie autorskie z Izabelą Sową

październik – wystawa „Dawne Wspomnienia, Dawni Ludzie"

listopad – spotkanie autorskie z Moniką Szwają

listopad – zajęcia i wystawa dla dzieci z okazji „Światowego Dnia Pluszowego Misia"

listopad – spotkanie autorskie z Izabellą Klebańską

grudzień – wystawa pokonkursowa Parafii Wierzbnik „Boże Narodzenie"

Gminna Biblioteka Publiczna w Izbicku

marzec – wystawa „Ze Śląskiem na Ty"

czerwiec – spotkanie autorskie z Wiesławem Drabikiem

wrzesień – wystawa objazdowa „Wszyscy kochamy misie"

październik – spotkanie autorskie z Lilianą Fabisińską

Gminna Biblioteka Publiczna w Jemielnicy

maj – spotkanie autorskie z Anną Onichimowską

listopad – spotkanie autorskie z Izabellą Klebańską

grudzień – Mikołajki w bibliotece

Gminny Ośrodek Kultury i Sportu. Biblioteka Publiczna w Kamienniku

styczeń – przegląd pastorałek i kolęd

styczeń – Ferie w bibliotece

maj – spotkanie autorskie z Wioletą Piasecką

wrzesień – spotkanie autorskie z prof. Stanisławem Nicjeją połączone z promocją książki „Twierdze kresowe Rzeczypospolitej. Historia, legendy, biografie"

listopad – tradycje i zwyczaje andrzejkowe

Miejska Biblioteka Publiczna w Kędzierzynie-Koźlu

styczeń – spotkanie z młodymi poetami Dawidem Jungiem, Ryszardem Chłopiem

styczeń – spotkanie z Tomaszem Kamusellą, połączone z promocją książki „W bżuhu vieloryba"

styczeń – wystawa malarstwa i rysunku Walerego Sikory „Pod stopami"

styczeń – Ferie w bibliotece „Bawimy się sportowo, kolorowo i wesoło"

luty – spotkanie z himalaistą Mariuszem Saramakiem "Podróże w dalekie i bliskie"

marzec – wystawa ze zbiorów WBP w Opolu „Zamki i pałace Śląska Opolskiego"

marzec – spotkania z przygodą i fantazją w ramach szereg spotkań autorskich, m.in.: Arkadiuszem Niemirskim, Andrzejem Żakiem, Joanną Zagner-Kołat

kwiecień – wystawa „Do III razy sztuka" prezentacja twórczości słuchaczy Uniwersytetu III Wieku, uczestników warsztatów plastycznych

kwiecień – spotkanie z Janem Miodkiem

kwiecień – wystawa fotograficzna „Kopuły Rosji"

kwiecień – maj – wystawa „Goethe – ein letztes Universalgenie" (Goethe – ostatni geniusz uniwersalny)

maj – **Tydzień Bibliotek** w ramach, którego odbył się następujące imprezy:

– impreza plenerowa, happening, korowód postaci książek Astrid Lindgren „Parada równości i wyobraźni"

– wystawa „Europa – obrazy życia codziennego"

– spotkanie autorskie z Izabellą Klebańską

– zajęcia warsztatowo-wykładowe „Europa wszystkich obywateli"

– muzyczno-literackie spotkania towarzyszące XIV „Krajobrazom Słowa"

– finał XIV edycji konkursu literackiego „Krajobrazy słowa"

maj – XIV Dni literatury dla dzieci i młodzieży w ramach , którego odbyły się m.in.

– finał konkursu plastycznego dla przedszkolaków „Skok na książkę"

– spotkanie autorskie z Krzysztofem Petkiem

– spotkanie autorskie z Wiesławem Drabikiem

– spotkanie autorskie z Marcinem Pałaszem

– spotkanie autorskie z Martą Fox

czerwiec – wystawa fotograficzna Romana Hlawacza „Śląsk Opolski z lotu ptaka"

czerwiec – blok imprez plenerowych dla dzieci „Piknik z Pippi"

lipiec – sierpień – Wakacje w bibliotece "Wszystkie kolory lasu"

wrzesień – wystawa „Z historii Twierdzy Kozielskiej"

wrzesień – spotkanie z poetą, krytykiem, tłumaczem, Jackiem Gutorowem

październik – spotkanie z poetą, prozaikiem Andrzejem Stasiukiem

październik – spotkanie autorskie z Lilianą Fabisińską

październik – **4 Pory Książki – Pora Prozy** w ramach m.in.

– spotkanie z Pauliną Bukowską i Anną Kozak

– debata z udziałem młodzieży „Pisarz wobec książki i polityki"

- spotkanie z Ignacym Karpowiczem

listopad – warsztaty ekologiczne dla klas I-III

listopad – wystawa malarstwa Ryszarda Kowala

listopad – **4 Pory Książki – Pora Kryminału**

grudzień – wystawa "Plastyczne klimaty – jesienny Collage 2007"

grudzień – spotkanie z Małgorzatą Kalicińską

grudzień – promocja książki Herberta Probe „Historyczny spacer ulicami Koźla"

Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Kluczborku

styczeń – luty – wystawa „Kresy Wschodnie we krwi polskiej tonące"

marzec – wystawa objazdowa „Czerwone spódnice, białe zapaśnice" ze zbiorów WBP w Opolu

kwiecień – spotkanie z Janiną Gazdą autorką powieści „Adoptowani przez Boga"

maj – spotkanie autorskie z Steffenem Möllerem"

maj – biesiada góralska „Hej górol, jo se górol"

maj – wystawa grafiki i obrazów dr. Kazimierza Stefańczyka

czerwiec – spotkanie poetycko-muzyczne poświęcone twórczości Bułata Okudżawy

listopad – spotkanie autorskie z Moniką Szwają w ramach DKK

listopad – finał konkursu „Pippi i Astrid"

grudzień – spotkanie autorskie z Małgorzatą Kalicińską

Gminna Biblioteka Publiczna w Komprachcicach

styczeń – luty – wystawa objazdowa z WBP „Ciekawe propozycje turystyczne powiatu opolskiego"

styczeń – konkurs czytelniczo-plastyczny dla kl. I –III

luty – konkurs recytatorski „O miłości wierszem"

maj – wystawa planszowa "Historia książki"

czerwiec – gminny konkurs pięknego czytania

czerwiec – spotkanie autorskie z Wiesławem Drabikiem

październik – wystawa objazdowa „Czerwone spódnice, białe zapaśnice" ze zbiorów WBP w Opolu

październik – spotkanie autorskie z Lilianą Fabisińską

Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Korfantowie

maj – gminny konkurs recytatorski „XIII Majowe spotkania z poezją"

grudzień – gminny gimnazjalny konkurs poetycki „Boże Narodzenie w poezji"

Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Krapkowicach

styczeń – luty – Ferie zimowe z Kubusiem Puchatkiem

marzec – spotkanie z animatorem kultury Norbertem Pawletą „Historia Krapkowic"

maj – majowe spotkania z książką w ramach „Cała Polska Czyta Dzieciom"

czerwiec – spotkanie z arabistą, tłumaczem, poetą Hatifem Janobi

lipiec– sierpień – „Wakacje z książką" w programie blok imprez czytelniczych

wrzesień – pasowanie na czytelnika

listopad – montaż słowno-muzyczny „Listopadowa zaduma"

grudzień – Mikołajki w bibliotece

Gminna Biblioteka Publiczna w Lasowicach Wielkich

marzec – spotkanie autorskie z Izabellą Klebańską

listopad – konkurs czytelniczy „Pippi i Astrid"

Leśnicki Ośrodek Kultury. Biblioteka Publiczna w Leśnicy

styczeń – eliminacje „Ogólnopolskiego turnieju recytatorskiego"

luty – „Ferie w domu" blok imprez czytelniczych

kwiecień – wystawa „Jan Paweł II - Pamiętamy"

czerwiec – impreza plenerowa z okazji Dnia Matki i Dziecka

lipiec – sierpień „Wakacje w moim mieście"

listopad – wystawa „Dzień Niepodległości"

grudzień – koncert kolęd

Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Lewinie Brzeskim

luty – "Walentynki w bibliotece" impreza dla przedszkolaków

luty – "Ferie w bibliotece"

kwiecień – spotkanie autorskie z Martą Fox

maj – konkurs literacki "Legendy z Lewina Brzeskiego" dla uczniów klas V Sz.P.

czerwiec – przedstawienie dla przedszkolaków "Baśń o prawach ucznia"

lipiec – sierpień – "Wakacje z biblioteką"

sierpień – zajęcia logopedyczne dla przedszkolaków

wrzesień – konkurs plastyczny "Ilustracja do legendy o Lewinie Brzeskim"

październik – spotkanie autorskie z Tomaszem Trojanowskim

listopad – impreza dla dzieci klas I – III "Idzie bajka ciemną nocą"

grudzień – wspólne kolędowanie "Wieczór kolęd"

grudzień – przedstawienie dla przedszkolaków " Opowieść wigilijna"

Gminny Ośrodek Kultury i Sportu. Biblioteka Publiczna w Lubrzy

styczeń – cykl spotkań "Jasełka w bibliotece"

czerwiec – kabaret na zakończenie roku szkolnego

Gminny Ośrodek Kultury. Biblioteka Publiczna w Lubszy

styczeń – "Ferie w bibliotece"

kwiecień – gminny konkurs wielkanocny "Wielkanoc dawniej i dziś"

lipiec – sierpień – "Wakacje w bibliotece" w ramach spotkań wakacyjnych

– Internet dla dorosłych – umiejętność wyszukiwania informacji

– kurs języka angielskiego

– zajęcia teatralne

– konkurs głośnego czytania

listopad – spotkanie z kombatantami z okazji obchodów rocznicy niepodległości

Łambinowicki Ośrodek Działalności Kulturalnej. Biblioteka Publiczna w Łambinowicach

styczeń – spotkania w bibliotece „Ferie na wesoło"

maj – program artystyczny "Najważniejsza osoba w życiu"

listopad – wieczornica z okazji Dnia Niepodległości

Łubniański Ośrodek Działalności Kulturalnej. Biblioteka Publiczna w Łubnianach

maj – spotkanie autorskie z Wioletą Piasecką

październik – prezentacja starych zdjęć rodzinnych "Z albumu starzyków"

listopad – wystawa o Krakowie "Reminiscencje krakowskie"

Gminna Biblioteka Publiczna w Murowie

styczeń – luty – Ferie w bibliotece

luty – spotkanie seniorów "Tłusty czwartek"

kwiecień – konkurs kroszonkarski

czerwiec – spotkanie autorskie z Wiesławem Drabikiem

lipiec – sierpień – Wakacje w bibliotece

listopad – wystawa "Książka łatwa w czytaniu"

grudzień – konkurs recytatorski

Namysłowski Ośrodek Kultury. Biblioteka Publiczna w Namysłowie

styczeń – spotkanie z najmłodszymi czytelnikami z okazji Dnia Babci i Dziadka

marzec – wieczór poetycki poświęcony Karolinie Turkiewicz – Suchanowskiej "Tobie Karolino"

maj – konkurs historyczny "Dzieje Namysłowa"

maj – "Namysłowski pociąg do czytania" w ramach akcji "Cała Polska Czyta Dzieciom"

czerwiec – spotkanie autorskie z Wiesławem Drabikiem

czerwiec – konkurs o Irlandii dla gimnazjalistów "Dotyk Irlandii"

wrzesień – spotkania z pisarzami w ramach "Klanu Przyjaciół Książki"

październik – promocja almanachu KMT „Wena" „Zaduszki poetyckie"

Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Niemodlinie

styczeń – luty – Ferie w bibliotece

luty – zabawa walentynkowa

luty – spotkanie z poetą Jackiem Lubertem-Krzysicą

maj – spotkanie autorskie z Wojciechem Karwackim

maj – spotkanie autorskie z Tomaszem Rzeczyckim

czerwiec spotkania w bibliotece w ramach „Cała Polska Czyta Dzieciom"

czerwiec – spotkanie autorskie z Wiesławem Drabikiem

czerwiec – VI Forum Animatorów Kultury i Amatorskiego Ruchu Artystycznego

październik – jesienne spotkania z poezją "Niemodlińskie Zaduszki"

Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Nysie

styczeń – marzec – wystawa „Władysław Broniewski. Romantyk, indywidualista, poeta rewolucyjny"

marzec – kwiecień – malarstwo Moniki Kamińskiej „Ameryka, Ameryka – kartki z podróży"

kwiecień – malarstwo Anny Zych "Przemalowania przeszłości"

maj – teatrzyk kukiełkowy „Słoniątko"

maj – wystawa „Konstytucja 3 maja"

maj – grafika i rysunek Anyżki Kovałowej z Szumperka

maj – Kawiarenka poetycka. Spotkania z poetami Robotniczego Stowarzyszenia Twórców Kultury

maj – czerwiec – wystawa prac uczniów „Nysa moje miasto"

czerwiec – wystawa prac dzieci z Jesenika „Baśniowe fantazje"

wrzesień – wystawa pokonkursowa „Literackie wędrówki po Skandynawii"

wrzesień – wystawa z okazji 60-lecia MiGBP w Nysie „Biblioteka wczoraj i dziś"

wrzesień – spotkanie autorskie z Wioletą Piasecką

październik – wystawa czasy Eichendorffa"

październik – spotkanie autorskie z Tomaszem Rzeczyckim autorem książki "Góry Polski"

październik – spotkanie autorskie z Lilianą Fabisińską

październik – spotkanie autorskie z Tomaszem Trojanowskim

listopad – spotkanie autorskie z Kazimierzem Szymeczko

październik – listopad – wystawa "Z dziejów Orła Białego"

listopad – wystawa pokonkursowa "Jacy jesteśmy Polacy i Czesi w oczach satyryków"

listopad – spotkanie autorskie z Izabellą Klebańską

grudzień – wystawa etykiet zapałczanych z muzeum Filumenistycznego w Bystrzycy Kłodzkiej

grudzień – wystawa prac dzieci "Zabawy plastyczne"

Oleska Biblioteka Publiczna

styczeń – luty – akcja wymiany książek "Nie potrzebujesz? Przynieś! Potrzebujesz? Weź!

kwiecień – czerwiec – wystawa "Karol Szymanowski 1882-1937"

maj – spotkanie z Tomaszem Rzeczyckim autorem książki "Góry Polskie"

czerwiec – głośne czytanie z okazji święta "Koziołka Matołka"

czerwiec – sierpień – wystawa z okazji "50 lat pisma Miś"

czerwiec – spotkanie autorskie z Wiesławem Drabikiem

wrzesień – grudzień – wystawa z okazji 100 rocznicy śmierci Stanisława Wyspiańskiego

wrzesień – konkurs szybkiego czytania ze zrozumieniem z okazji "Światowego Dnia Umiejętności Czytania"

wrzesień – październik – wystawa "Biblioteka przedszkolaka – jak rozkochać dziecko w książkach"

październik – spotkanie autorskie z Tomaszem Trojanowskim

listopad – spotkanie autorskie z Moniką Szwają

listopad – konkurs "Mój ulubiony Miś"

grudzień – wystawa "Czytaj książki nie od święta"

Gminny Ośrodek Kultury w Olszance. Biblioteka w Pogorzeli

styczeń – kwartalne spotkania z książką "Cała Polska Czyta Dzieciom"

kwiecień – wystawa dla przedszkolaków "Ziemia planeta wiecznie zielona"

maj – spotkanie autorskie z Wioletą Piasecką

maj – „Tydzień Bibliotek" w ramach szereg konkursów czytelniczych

czerwiec – wystawa albumów, książek i innych dokumentów dotyczących parafii w Pogorzeli z okazji 50-lecia

wrzesień – powołanie Dyskusyjnego Klubu Książki przy GBP w Pogorzeli

listopad – spotkanie autorskie z Moniką Szwają w ramach DKK

Miejska Biblioteka Publiczna w Opolu

styczeń – wieczór słowno–muzyczny „W obronie Konstancji Mozart" wystąpiła dr Halina Smolińska oraz kwartet muzyczny z V LO i Państwowej Szkoły Muzycznej w Opolu

styczeń – wystawa zdjęć Antoniny Solki „Ulotne piękno chwili. Wschody i zachody słońca"

styczeń – spotkanie autorskie z Tomaszem Rzeczyckim autorem książki „Góry Polski"

styczeń – luty – Ferie w bibliotece – tematy spotkań:

– "Poznajemy kraje i ich obyczaje"

– "Dziwny jest świat – poznajemy ciekawe zjawiska przyrody"

– " Książkowa szkoła mądrości"

– " A kiedy dorosnę ....czyli moja przyszła profesja"

luty – wystawa prac Elżbiety Chojnackiej "Mój powrót"

luty – spotkanie autorskie z Maciejem Orłosiem, autorem książki "Tajemnicze przygody Kubusia"

marzec – spotkanie autorskie z Jackiem Dehnelem

marzec – spotkanie autorskie z Izabellą Klebańską

marzec – kwiecień – "Latający Uniwersytet Polonistyczny 2007" projekt Uniwersytetu Opolskiego realizowany przy współpracy MBP w Opolu. Odbyły się m.in. spotkania:

– "Analizy wybranych utworów poetyckich współczesnej literatury polskiej" dr Adrian Gleń

– "Wędrówki po Krymie i Mickiewiczu" dr Adrian Gleń

– "Abrakadabra czyli magia języka" dr hab. Jerzy Bieniewicz

marzec – "4. Dni Literatury Dziecięcej" pod hasłem "Czy to jutro, czy to dziś – wszystkim jest potrzebny "Miś". Obchody zrealizowano przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach Programu Operacyjnego Promocja Czytelnictwa.

marzec – "IV Wiosenna Parada Przedszkolaków"

marzec – spotkanie w bibliotece "Noc z Andersenem"

marzec – promocja książki Anny Mieszkowskiej "Ja, kabareciarz" miejsce promocji Warszawa

kwiecień – międzynarodowa konferencja naukowa "Wokół akcji "Wisła"

kwiecień – w ramach Dni Opola zorganizowano konkursy i zabawy dla dzieci "Ogród sztuki – Franklin z wizytą w Opolu"

kwiecień – finał V Edycji Konkursu Literackiego "Legenda o Opolu"

maj – wystawa "Inspirowane słowem – ilustracje Haliny Fleger, Bolesława Polnara i Andrzeja Szneiweisa"

maj – wystawa prac dzieci z PP nr 28 "Malujemy Brzechwę"

maj – spotkania autorskie w ramach imprezy "Z książką na walizkach. II Opolskie spotkania pisarzy z młodymi czytelnikami"

maj – Wojewódzkie obchody Dnia Bibliotekarza połączone z 90 –leciem SBP

czerwiec – "VI Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom" pod hasłem "Głośne czytanie rozwija inteligencję, pomaga dzieciom poznać świat"

czerwiec – podsumowanie konkursu "Portret ulubionego smoka"

czerwiec – wystawa prac Czesławy Lizoń "Malarstwo – Tkanina"

czerwiec – spotkanie z Władimirem Bukowskim "Demokracja a Rosja". Spotkanie zorganizowano wspólnie z Wydziałem Kultury, Sportu i Turystyki Urzędu Miasta

lipiec – sierpień – "Wakacje w bibliotece"

wrzesień – wystawa "Książka z dziecinnego pokoju"

październik – wystawa prac Bożeny Czyżewskiej "Twórczość własna i kopie. Od abstrakcji do realizmu"

październik – spotkanie autorskie z Anną Janko, autorką książki "Dziewczyna z zapałkami"

październik – spotkanie z Marcinem Bruczkowskim, promocja książki "Zagubieni w Tokio"

listopad – Międzynarodowa Konferencja Naukowa "Wspólne losy. Relacje polsko-węgierskie na przełomie dziejów"

listopad – podsumowanie IV Ogólnopolskiego Konkursu na esej „Poezja Stanisława Barańczaka jako forma protestu"

listopad – V Opolska Jesień Literacka w ramach:

– spotkanie poświęcone Markowi Jodłowskiemu, pomysłodawcy Konfrontacji Teatralnych „Klasyka Polska"

– spotkanie poświęcone Leopoldowi Tyrmandowi

– dyskusja panelowa poświęcona Tadeuszowi Różewiczowi

– spotkanie autorskie z Jackiem Podsiadło

– spotkanie z prof. Martą Wyką

listopad – spotkanie autorskie z Julianem Kornhauserem, połaczone z promocją tomiku wierszy "Origami"

grudzień – odbył się "Wieczór młodej poezji", w czasie którego wręczono statuetki laureatom VI edycji konkursu o "Gałązkę Oliwną"

grudzień – spotkanie z Wojciechem Bonowiczem, Tomaszem Różyckim, Marcinem Świetlickim "Trzej poeci w średnim wieku przedstawiają..."

grudzień – uroczyste obchody jubileuszu 60 – lecia MBP w Opolu . W czasie uroczystości zaprezentowano film o bibliotece "Opowieść o ludziach i miejscach" oraz wystawę "Bliżej czytelnika"

Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Opolu

styczeń – marzec – wystawa "Zima w malarstwie"

styczeń – luty – interaktywna wystawa o młodzieży w Niemczech (z Goethe Instytut w Krakowie) „Junge.de"

luty – marzec – wystawa „Deutsches Polen Instytut"

marzec – wystawa "Słowem malowane – ilustracje do dzieł Henryka Sienkiewicza"

marzec – wystawa "Kopuły Rosji" (Agencja "Novosti")

marzec – promocja książki Henryki Wolnej-Van Das "Powrotna podróż"

marzec – **VI Dni Kultury Austriackiej,** ramach których odbyły się imprezy:

– wystawa malarstwa Edith Temmel "Malarstwo, grafika, akwarele"

– koncert „Muzyczne podróże z muzyką Franza Schuberta"

– wykład prof. dra Heinricha Badury pt. "Znaczenie i perspektywy rozwoju społeczeństw obywatelskich w świetle przyszłości Europy. Analiza z punktu widzenia Europejskiej Akademii Badań Życia, Integracji i Społeczeństw Obywatelskich"

– finał X edycji konkursu "Austria – kraj i mieszkańcy"

– wystawa "Architektura krajobrazu i ogrodu"

– wystawa "Franz Schubert" ze zbiorów Oddziału Muzycznego WBP w Opolu

– wieczór literacko-muzyczny: spotkanie z pisarzem Radkiem Knapem z udziałem zespołu "Opole Brass"

– Dni Kuchni Austriackiej w restauracji "Impresja" Hotelu "Mercure"

marzec – wieczór poetycko-muzyczny poświęcony Agnieszce Osieckiej, z udziałem aktorów Teatru im. Jana Kochanowskiego

marzec – kwiecień – wystawa „Agnieszka Osiecka. W 10 rocznicę śmierci"

maj – wystawa malarstwa Huberta Globischa „O biegu rzek"

maj – promocja książki Karoliny Turkiewicz – Suchanowskiej "Naucz mnie chodzić po wodzie"

maj – wystawa z cyklu "To, co najcenniejsze" "Biblia w zbiorach WBP"

maj – spotkanie autorskie z Steffenem Möllerem

czerwiec – wystawa fotografii Krystyny Łyczywek "Polski Paryż"

lipiec – wystawa "Powódź w Opolu"

lipiec – promocja książki Doroty Simonides "Mądrość ludowa"

wrzesień – w ramach **IV Dni Kultury Niemieckiej**

– wystawa "Postacie Janoscha"

– recital piosenek z repertuaru Marleny Dietrich i songów Bertholda Brechta w wykonaniu Iwony Konieczkowskiej

wrzesień – spotkanie autorskie z podróżniczką i fotografem Elżbietą Dzikowską

wrzesień – w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa wystawa "Konserwacja starodruków WBP w Opolu w 2006 r."

październik – recital piosenek z repertuaru Charlesa Aznavoura w wykonaniu Roberta Kudelskiego

październik – listopad – wystawa „Charles Aznavour"

listopad – spotkanie z Aleksandrą Klich, dziennikarką, autorką książki "Bez mitów. Portrety ze Śląska"

listopad – wystawa "Rogów Opolski"

listopad – grudzień – wystawa "O czym się nie mówi... Życie i twórczość Gabrieli Zapolskiej"

grudzień – wystawa "Panorama miast śląskich"

Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Ozimku

styczeń – 52 Ogólnopolski Konkurs Recytatorski

marzec – konkurs recytatorski w języku niemieckim

kwiecień – spotkanie autorskie z Wioletą Piasecką

czerwiec – konkursy plastyczne i quizy z okazji "Dni Ozimka"

wrzesień – wystawa objazdowa "Czerwone spódnice, białe zapaśnice"

wrzesień – spotkanie autorskie z Elżbietą Dzikowską

październik – spotkanie autorskie z Lilianą Fabisińską

grudzień – spotkanie autorskie z Markiem Szołtyskiem

grudzień – wystawa A. Lindgren "Oblicze dzieciństwa"

Biblioteka Publiczna w Paczkowie

styczeń – luty – "Ferie w bibliotece" cykl imprez dla dzieci

marzec – gawęda podróżnicza i wernisaż wystawy fotograficznej "Światy pod Pamirem"

marzec – impreza dla dzieci "Noc z Andersenem"

kwiecień – wystawa fotografii "Sen o łabędziach białych" J. Strajt

kwiecień – XXV Turniej Wiedzy o Paczkowie

maj – wystawa objazdowa "Zamki i pałace Śląska Opolskiego"

czerwiec – wystawa objazdowa "Czerwone spódnice, białe zapaśnice"

wrzesień – spotkanie autorskie z Elżbietą Dzikowską

grudzień – wernisaż wystawy fotograficznej J. Strajt "Jawornik – Paczków"

Gminna Biblioteka Publiczna w Pakosławicach

styczeń – spotkanie dla mieszkańców Prusinowic i Pakosławic "Wieczór kolęd"

marzec – gminny konkurs poezji dziecięcej

kwiecień – wystawa objazdowa "Zamki i pałace Śląska Opolskiego"

lipiec – sierpień – "Wakacje w bibliotece"

wrzesień – wystawa i spotkanie z Siostrami Elżbietankami z Nysy "Siostra Maria Merkert"

wrzesień – spotkanie autorskie z Krzysztofem Ogioldą "Arc. A. Nossol. Miałem szczęście w miłości"

wrzesień – spotkanie autorskie z Wandą Chotomską

listopad – konkurs "Mój Miś"

Gminna Biblioteka Publiczna w Pokoju

maj – uroczyste spotkanie z najaktywniejszymi dorosłymi czytelnikami GBP w Pokoju

maj – spotkanie z przedszkolakami pod hasłem "Zeróweczka bawi się w kółeczka"

maj – uroczyste pasowanie na czytelnika uczniów kl. I

czerwiec – "Korowód Bajek" impreza zorganizowana w ramach akcji "Cała Polska Czyta Dzieciom"

listopad – impreza dla dzieci połączona z konkursami i wystawą "Misiolandia"

Gminna Biblioteka Publiczna w Popielowie

maj – spotkanie autorskie z Anną Onichimowską

maj – konkurs "Ocalić Gwarę Naszą"

czerwiec – spotkanie autorskie z Wiesławem Drabikiem

lipiec – promocja książki Alfreda Kutyny "Siołkowice – zarys dziejów wsi opolskiej"

wrzesień – spotkanie autorskie z Elżbietą Dzikowską

październik – spotkanie autorskie z Lilianą Fabisińską

Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Praszka

kwiecień – spotkanie autorskie z Martą Fox

czerwiec – rozstrzygnięcie konkursu z okazji jubileuszu 60-lecia MiGBP w Praszce

grudzień – spotkanie autorskie z Małgorzatą Kalicińską

Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Prudniku

styczeń – "Ferie w bibliotece" zajęcia dla dzieci, konkursy, czytanie bajek zajęcia plastyczne

marzec – wieczór poezji "Poważnie o poezji niepoważnej" z okazji Światowego Dnia Poezji z udziałem poetów Wojciecha Ossolińskiego i Edwarda Działoszyńskiego

kwiecień – kiermasz świąteczny prac najmłodszych czytelników biblioteki

maj – uroczyste obchody 60 – lecia MiGBP w Prudniku, zaprezentowano wystawę poświęconą historii biblioteki

maj – Tydzień Bibliotek , w ramach m.in.

– konkursy dla czytelników "Biblioteka z moich wspomnień"

– spotkanie z poezją dla najmłodszych "Dzieci w różnym wieku w różnym wieku dzieciom"

czerwiec – udział w X Wystawie Twórców Ludowych i Rzemiosła Artystycznego

– wystawa prac dzieci

– promocja biblioteki

lipiec – sierpień – "Wakacje w bibliotece"

wrzesień – wieczór poetycki połączony z promocją tomiku wierszy Marty Klubowicz "Wiersze niepozbierane"

październik – warsztaty plastyczne "Historyczne stolice Polski"

październik – rozstrzygnięcie konkursu poetyckiego "W cieniu Pogańskiej Wieży"

październik – cykliczne wykłady dla uczestników Uniwersytetu III Wieku

październik – spotkanie autorskie z Izabelą Sową

październik – spotkanie z prof. Stanisławem Nicieją

listopad – wystawa z okazji "150 rocznicy urodzin Josepha Conrada–Korzeniowskiego" połączona z sesją z udziałem prof. Ireny Jokiel "Joseph Conrad–Korzeniowski – człowiek epoki postępu"

listopad – spotkanie autorskie z Moniką Szwają

grudzień – warsztaty plastyczne dla czytelników "Tworzenie światów"

grudzień – wystawa prac uczniów PG nr 1 i nr 2 w Prudniku "Prudnik – moje miasto"

Gminna Biblioteka Publiczna w Radłowie

kwiecień – wystawa objazdowa "Wszyscy kochamy misie"

czerwiec – spotkanie autorskie z Wiesławem Drabikiem

listopad – spotkanie autorskie z Izabellą Klebańską

grudzień – spotkanie z Wojciechem Łonakiem "Zwyczaje pogrzebowe na Śląsku na podstawie badań cmentarzyska w Starych Karmonkach"

grudzień – "Mikołajki w bibliotece" spotkanie z dziećmi niepełnosprawnymi

Gminna Biblioteka Publiczna w Skarbimierzu z siedzibą w Lipkach

styczeń – "Ferie w bibliotece"

czerwiec – konkurs czytelniczy

listopad – spotkanie autorskie z Izabellą Klebańską

Ośrodek Kultury Gminy Skoroszyce. Biblioteka Publiczna w Sidzinie

kwiecień – konkurs plastyczny "Papież w moich oczach" dla szkół podstawowych i gimnazjalnych

maj – konkurs recytatorski "Papieskie westchnienie"

Referat Biblioteki w Strzelcach Opolskich

maj – Tydzień Bibliotek

czerwiec – konkursy rysunkowe, głośne czytanie w ramach "Dni Ziemi Strzeleckiej"

czerwiec – VI Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom

grudzień – pokaz wytwarzania papieru czerpanego "W średniowiecznym młynie papierniczym"

Gminna Biblioteka Publiczna w Strzeleczkach

styczeń – jasełka w bibliotece "Spotkania nie tylko ze świętą rodziną, ale też z medycyną"

marzec – pogadanka na temat śląskich zwyczajów "Pierwszy Dzień Wiosny"

maj – spotkanie autorskie z Wioletą Piasecką

wrzesień – wystawa oraz spotkanie z Julią Martini autorką prac "Barwy kwiatów"

wrzesień – wykład S. Michalla nt."Paul Keller – najbardziej poczytny przedwojenny śląski pisarz"

październik – "Jesienne pejzaże" spotkanie z poezją

listopad – konkurs gminny "Nasz patron – św. Marcin"

listopad – spotkanie z psychologiem Bogusławem Koniecznym w ramach biblioterapii

grudzień – "Wigilijna opowieść" święta na zamku w Mosznej za czasów hrabiego Tiele-Winclera. Wspomnienia najstarszych mieszkańców Mosznej i okolic

Gminna Biblioteka Publiczna w Świerczowie

luty – "Ferie w bibliotece" głośne czytanie bajek, konkursy plastyczne

wrzesień – spotkanie autorskie z Wiesławem Drabikiem

Gminna Biblioteka Publiczna w Tułowicach

styczeń – Biesiada kolęd

kwiecień – spotkanie autorskie z Martą Fox

maj – spotkanie autorskie z Wioletą Piasecką

czerwiec – pasowanie na czytelnika

lipiec – sierpień – Wakacje z dziećmi pt. "Duchowisko"

wrzesień – pogadanka dla dzieci "Jak powstaje papier i co nam daje czytanie"

październik – wystawa "Czytanie jest łatwe"

październik – teatrzyk jesienny, spotkanie z najmłodszymi czytelnikami "Co myśli kura, gdy jest ponura"

grudzień – finał konkursu "Kartka Bożonarodzeniowa"

Gminna Biblioteka Publiczna w Turawie

maj – spotkanie autorskie z Wioletą Piasecką

czerwiec – spotkanie z najmłodszymi czytelnikami "Wesoły Dzień Dziecka w bibliotece"

grudzień – wystawa objazdowa "Czytanie jest łatwe"

Miejsko – Gminny Ośrodek Działalności Kulturalnej. Biblioteka Publiczna w Ujeździe

styczeń – czerwiec – spotkania w bibliotece dla najmłodszych czytelników pod hasłem "Różne źródła informacji – jak korzystać, do czego wykorzystać"

marzec – maj – konkurs literacki dla czytelników "Ja i mój świat"

maj – pasowanie na rycerza książki, uczniowie klas II

październik – "Wieczorek z misiem w bibliotece"

październik – warsztaty "W średniowiecznym młynie papierniczym, czyli tajniki czerpania papieru"

październik – spotkanie autorskie z Izabellą Klebańską

wrzesień – listopad – konkurs plastyczny dla uczniów klas I-III "Ulubiona postać z bajek Walta Disneya"

listopad – spotkanie autorskie z Markiem Szołtyskiem

październik – grudzień – konkurs literacki dla uczniów klas IV-VI "Poplątane historie – Brzechwy, Tuwima i Fredry"

Gminna Biblioteka Publiczna w Walcach

maj – konkurs dla dzieci "Z książką za Pan brat"

lipiec – podsumowanie cyklu spotkań "Sam piszę bajkę do podanego tytułu i do ilustracji"

listopad – wystawa "Giną lasy, płyną rzeki – Ziemia brzydnie. Dlaczego?"

Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Wołczynie

luty – „Ferie w bibliotece" zabawy, gry i konkursy czytelnicze

czerwiec – konkurs recytatorski "Dziecko w poezji"

czerwiec – spotkanie autorskie z Wiesławem Drabikiem

lipiec – sierpień – "Wakacje w bibliotece" zajęcia plastyczne, głośne czytanie, gry i zabawy

wrzesień – wystawa objazdowa "Wszyscy kochamy misie"

wrzesień – spotkanie autorskie z Elżbietą Dzikowską

listopad – spotkanie autorskie z Izabellą Klebańską

Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Zdzieszowicach

marzec – spotkanie z miłośnikami poezji "Światowego Dnia Poezji"

marzec – spotkanie z dziećmi "Miś Uszatek ma 50 lat" czytanie i opowiadanie przygód misia

lipiec – sierpień – "Wakacje w bibliotece"

grudzień – Jasełka

Gminna Biblioteka Publiczna w Zębowicach

lipiec – sierpień – "Lato w bibliotece" gry, zabawy, konkursy głośnego czytania bajek, zajęcia z komputerem pod hasłem "Komputer nie tylko do zabawy"

sierpień – wystawa objazdowa "Wszyscy kochamy misie" połączona z konkursem o najbardziej znanych i lubianych misiach

listopad – pierwsze spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki

listopad – spotkanie autorskie z Izabellą Klebańską

grudzień – spotkanie z Krzysztofem Petkiem

Regina Kapałka
Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Opolu

KULTURA OPOLA W LATACH 1945-1955

Dokumentacja wydarzeń, zestawienie bibliograficzne w wyborze.

Muzeum Śląska Opolskiego

W czasie działań wojennych ocalał budynek muzeum, co pozwoliło na pierwsze prace już w 1945 r. Dyrektor Józef Obuchowski zajął się selekcją i porządkowaniem zastanego materiału oraz przystąpił do tworzenia nowego zbioru.

„Ważnym wydarzeniem w życiu kulturalnym Opola było otwarcie w dniu 1 września 1946 roku Muzeum Miejskiego. Muzeum otwarto w zabytkowej kamienicy przy Małym Rynku 7". [1]

"... Muzeum po raz pierwszy udostępniło swe zbiory społeczeństwu, otwierając ekspozycję stałą w salach budynku przy Małym Rynku 7. Były to trzy niewielkie wystawy, przezentujące historię, archeologię i krajoznawstwo. Nieco później wystawę stałą uzupełniono o ekspozycję etnograficzną przedstawiającą stroje opolskie". [2]

"... ówczesne kierownictwo muzeum podjęło możliwie najtrafniejszą decyzję, zwracając się z apelem do społeczeństwa o przekazywanie do muzeum zabytków ze śląskiej przeszłości. Ogłoszono mobilizującą akcję pod hasłem „Ratujmy zabytki kultury ludowej", która przyniosła w efekcie około 700 cennych eksponatów, które wzbogaciły, a właściwie zapoczątkowały, autentyczne zbiory prawdziwie polskiej kultury Opolszczyzny".[3]

W 1948 roku Muzeum Miejskie upaństwowiono i włączono do Wrocławskiego Okręgu Muzealnego. Natomiast 7 lipca 1950 roku przemianowano je na Muzeum Śląska Opolskiego.

Po odejściu Józefa Obuchowskiego w 1953 roku przejściowo obowiązki dyrektora pełnił Jan Świderski, następnie Alicja Badeńska. Od jesieni 1954 roku kierownictwo Muzeum objął Ignacy Kuźniewski.

Z końcem 1950 roku Muzeum posiadało następujące działy: etnograficzny, prehistoryczny, przyrodniczy, numizmatyczny i zabytków miejskich.

„W dniu 19 grudnia 1947 roku przybył do Opola naczelny dyrektor Muzeów Prehistorycznych w Polsce, dr Ludwik Sawicki, zapoznając się szczegółowo z projektem i formą organizowanej tu akcji wykopaliskowej. Odtąd rozpoczęła się penetracja terenu, przeznaczonego na rezerwat archeologiczny na Ostrówku. Tymczasem urządzono muzeum we wnętrzu wieży piastowskiej." [4]

Tradycję i dorobek kulturalny Opolszczyzny przedstawiały muzealne wystawy czasowe takie jak m.in. „Ksiądz dr Jan Dzierzon", „Józef Lompa – syn ludu śląskie-

---

[1] 40 lat Muzeum Śląska Opolskiego / Elżbieta Dworzak. - II. // Kalendarz Opolski. – 1986, s. 161

[2] Działalność oświatowa Muzeum Śląska Opolskiego / Krystyna Lenart . W : Muzeum Śląska Opolskiego. T.1. – Opole : MŚO, 1970, s. [3]

[3] W 25-lecie Muzeum Śląska Opolskiego / Franciszek Adamiec. W : Muzeum Śląska Opolskiego. T. – Opole : MŚO, 1970, s. [1]

[4] Muzealnictwo / Joachim Glensk. W : Opole : monografia miasta , s. 608

go", „Śląsk skarbnicą kultury polskiej", „Śląska sztuka ludowa", „Rolnictwo na Śląsku Opolskim dawniej i dziś", „Pradzieje Śląska Opolskiego", „Słowo polskie na Opolszczyźnie".

Muzeum Śląska Opolskiego organizowało wystawy pokazywane następnie w wielu miastach Polski, a także za granicą, na przykład „Wykopaliska na Opolszczyźnie w latach 1948-1958", „Opolszczyzna dawniej i dziś".

Dla domów kultury, klubów i świetlic przygotowywano już od 1947 roku wystawy oświatowe z reprodukcji i materiałów zastępczych. Obok pracy wystawienniczej Muzeum Śląska Opolskiego prowadziło szeroko zakrojoną akcję odczytową ,w latach 1946-1955 wygłoszono 124 odczyty.

Muzeum Śląska Opolskiego

KALENDARIUM

1945 r. – w ocalałym budynku muzeum pierwszy dyrektor placówki wraz z pracownikami zabezpiecza znajdujące się tu zbiory

1 IX 1946 r. – zbiory Muzeum Miejskiego zostają udostępnione społeczeństwu

5 XII 1946 r. – w Muzeum udostępniono pierwszą polską ekspozycję

19 XII 1947 r. – przybył do Opola naczelny dyrektor Muzeów Prehistorycznych w Polsce. Zapoznał się z projektem i formą organizowanej na Ostrówku akcji wykopaliskowej

1948 r. – Muzeum Miejskie zostało upaństwowione i włączone do Wrocławskiego Okręgu Muzealnego

7 VII 1950 r. – muzeum przemianowano na Muzeum Śląska Opolskiego

1952 r. – zbiory etnograficzne w Muzeum Śląska Opolskiego wynoszą 563 zabytki (por.1945 r. 15 zabytków)

1953 r. – odchodzi ze stanowiska kierowniczego Józef Obuchowski, obowiązki dyrektora pełni Jan Świderski

1954 r. – kierownictwo Muzeum objął Ignacy Kuźniewski

BIBLIOGRAFIA

1. Muzeum Śląska Opolskiego. T.1. – Opole : Muzeum Śląska Opolskiego, [1970]. – [6]k.tabl. (sygn.: 16429/ I Ś)
Zawiera : Franciszek Adamiec : „W 25-lecie Muzeum Śląska Opolskiego", Krystyna Lenart: „Działalność oświatowa Muzeum Śląska Opolskiego"

2. Muzeum Śląska Opolskiego. T. 2. : Archeologia . – Opole : Muzeum Śląska Opolskiego, [1970]. – [6] k.tabl. (sygn.: 16429/II Ś)

3. Muzeum Śląska Opolskiego. T.3. : Etnografia : Opole : Muzeum Śląska Opolskiego, [1970]. – [6] k.tabl. (sygn.: 16429/ III Ś)

4. Muzeum Śląska Opolskiego. T.4. : Historia : Opole : Muzeum Śląska Opolskiego, [1970]. – [6] k.tabl. (sygn.: 16429 / IV Ś)

5. 25 lat Muzeum Śląska Opolskiego / oprac.graf. Antoni Ganczarski; fot. Józef Jakubczak. – Opole : Muzeum Śląska Opolskiego, 1971 (sygn. : 5763Ś)

6. Opole : monografia miasta / pod red.Władysława Dziewulskiego i Franciszka Hawranka . Opole : Instytut Śląski, 1975. – 703 s. (sygn.: 71042_

7. 40 lat Muzeum Śląska Opolskiego / Elżbieta Dworzak. – Il. // *Kalendarz Opolski*. – 1986, s. 161-165

Agnieszka Kicler
Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Opolu

WYWIAD Z...

Elżbietą Dzikowską

Na zaproszenie Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu oraz bibliotek publicznych województwa opolskiego w dniach od 18.09 do 20.09.2007 r. gościła z cyklem spotkań autorskich Elżbieta Dzikowska, autorka książek podróżniczych, albumów poświęconych historii sztuki. Podróżniczka odwiedziła biblioteki – WBP w Opolu, MiGBP w Strzelcach Opolskich, MiGBP w Wołczynie, GBP w Popielowie, BP w Ozimku, BP w Paczkowie.

Agnieszka Kicler: Przygotowuje Pani kolejny tom przewodnika „Groch i kapusta, czyli podróżuj po Polsce". W tym tomie znajdzie się rozdział poświęcony Opolszczyźnie. Czy może Pani zdradzić, jakie miejsca Opolszczyzny zostaną wyróżnione obecnością w przewodniku?

Elżbieta Dzikowska: Cała Opolszczyzna wydała mi się bardzo interesująca, zwiedziłam znaczną jej połać, zaczynając od samego Opola, poprzez Krasiejów, Nysę, Brzeg, Dąbrowę, Głuchołazy, Prudnik, Hajduki Nyskie, Małujowice – moje ulubione oraz Pokój. Słowem, zwiedziłam wiele miejscowości. Zafascynowała mnie przede wszystkim architektura drewniana, a w niej wspaniałe polichromie. Myślę, że Opolszczyzna, jeżeli chodzi o zagęszczenie drewnianym budownictwem, zwłaszcza kościółków, zajmuje jedno z czołowych, jeśli nie najbardziej czołowe miejsce w Polsce. I to może być z całą pewnością jej skarb turystyczny.

AK.: **Podczas pracy nad przewodnikiem po Polsce, które z zakątków naszego kraju szczególnie podbiło Pani serce?**

E.D.: Wiele jest takich miejsc. Bardzo sobie cenię zabytki, zaczynając od ratuszy – Toruń, Sandomierz, Zamość, przepiękne miasta, poprzez zamki, a więc Malbork, Lidzbark Warmiński, zamki na Dolnym Śląsku. Na Dolnym Śląsku jest więcej zamków niż nad Loarą, ponad dwa tysiące! Na uwagę zasługują niewątpliwie kościoły i katedry. Bardzo chciałabym tu wyróżnić mało znany Pelplin – piękna gotycka świątynia – a przy niej wspaniałe Muzeum Diecezjalne, wyposażone w naprawdę rewelacyjne rzeźby, obrazy, tudzież jedyną w Polsce Biblię Gutenberga. Ta katedra zajmuje ważne miejsce w moich upodobaniach. Bardzo lubię romańskie świątynie i Szlak Piastowski. Polecam każdemu Polakowi, jako patriotyczny obowiązek, aby przebył trasę od Gniezna poprzez Strzelno, Mogilno, Trzemeszno, Płock, Czerwińsk. Bardzo cenię polską architekturę drewnianą. Na Opolszczyźnie jest wiele takich zabytków, ale także na Podkarpaciu, jak Dębno, także w okolicach Pogórza, w okolicach Bieszczad, na Tarnowszczyźnie, Lipnica Murowana, Blizne, ze wspaniałą polichromią, na szczególną uwagę zasługuje Sąd Ostateczny. Interesuje mnie również szlak ikon, cerkwi wokół Sanoka na Podkarpaciu. Jak widać mamy wiele pięknych miejsc, a do tego przyroda!! Jestem zauroczona Bieszczadami, to dla mnie magiczne miejsce. Bardzo też lubię Kotlinę Biebrzańską, czyli największe bagna Europy, a w nich fantastyczne rzadkie ptactwo, które tak pięknie tokuje wiosną. Można podpatrywać cie-

trzewie, bekasy i wiele innych ptaków, którymi interesują się ornitolodzy z całego świata. Bardzo lubię Kaszuby, a na Kaszubach megality. Interesuję się okresem megalitycznym, byłam w Bretanii, w Stonehenge, na Malcie, śledzę właśnie tę architekturę i szukam również w Polsce śladów z tego okresu.

A.K.: **Turystyka w naszym kraju kwitnie. Mamy coraz więcej obcokrajowców u siebie. Można jednak odnieść wrażenie, że słabo się promujemy. Czy nie myślała Pani, aby dla zagranicznych rynków księgarskich napisać odrębny przewodnik po Polsce lub przetłumaczyć „Groch i kapusta, czyli podróżuj po Polsce"?**

E.D.: Chciałabym opisać całą Polskę. Na razie są trzy tomy, powstaje czwarty, zwiedziłam miejsca, które będę opisywała w piątym i nie chcę się koncentrować na Polsce dla cudzoziemców. Myślę, że Polskę powinni przede wszystkim odkryć Polacy. Ale wydaje mi się, że jest to dobry pomysł, aby wydawnictwo wybrało najciekawsze trasy z moich przewodników, z tych czterech tomów i zaproponowało je cudzoziemcom. Należałoby wydać takie przewodniki w językach angielskim, niemieckim, kto wie, może i francuskim, żeby obcokrajowiec – turysta miał ułatwioną lekturę i aby zachęcić go w sposób bardziej gawędziarski, bo taki styl mają moje przewodniki.

A.K.: **Czy ma Pani przepis na udaną wyprawę? Jak należy się dobrze przygotować, aby podróż była udana? Czym powinien się charakteryzować idealny podróżnik?**

E.D.: Przede wszystkim trzeba się wiele naczytać, a dopiero potem zobaczyć, nie zważając na przeszkody. Jeśli mamy jakieś podróżnicze marzenia – trzeba je realizować. Nigdy nie wiem do końca, jaka będzie podróż, jednak zawsze zakładam, że powinna być ciekawa i poznawcza. Zawsze chcę zobaczyć coś nowego, czego jeszcze nie widziałam, ale też niekiedy powracam do miejsc już znanych, jeśli na to zasługują. W tym roku jadę po raz jedenasty do Peru.

A.K.: **Czy zabiera Pani w podróż książki?**

E.D.: Zawsze zabieram ze sobą książki, nie tylko przewodniki, ale także coś do bezinteresownego czytania.

A.K.: **Jest Pani historykiem sztuki. Napisała Pani książkę „W sztuce świata. Polscy artyści", złożoną z wywiadów z polskimi twórcami. Która rozmowa była dla Pani najbardziej znacząca, pozwoliła odkryć nowe oblicze artysty, dotąd Pani nieznane?**

E.D.: Najważniejsza była dla mnie rozmowa z Jerzym Nowosielskim, bo była pierwsza. Stała się dla mnie inspiracją do stworzenia cyklu wywiadów. Była to rozmowa szczególna, ponieważ rozpoczęliśmy ją w domu artysty, kontynuowaliśmy ją w tramwaju, a następnie na Akademii, przed wykładem pana Profesora. Była to rozmowa niezbyt długa, ale tak jak sztuka Jerzego Nowosielskiego głęboka i inspirująca. Z dużym ładunkiem jego osobistej energii.

A.K.: **Przypomina mi się niedawna historia Piotra Młodożeńca i jego znaku Coexist, który zrobił fenomenalną karierę na świecie, ale... zupełnie w oderwaniu od samego autora. Jak to jest możliwe, że lider zespołu U2 Bono, podczas koncertów posługuje się tym znakiem, amerykańskie firmy zarabiają**

na sprzedaży koszulek ze znakiem Młodożeńca, nie wiedząc nawet, kto jest autorem, nie pytając o zgodę? Czy Polscy współcześni artyści, Pani zdaniem, są dostarczenie promowani na świecie, ale także w samej Polsce?

E.D.: Teraz zaczynają być promowani coraz bardziej. Najpierw byli znani ci, którzy osiedli zagranicą, a więc Roman Opałka, Igor Mitoraj. A teraz wkraczają młodzi. Ceny prac Wilhelma Sasnala są rewelacyjnie wysokie, jak na młodą sztukę. Natomiast, jeśli już jesteśmy przy rodzinie Młodożeńców, to muszę powiedzieć, że miałam wyjątkową okazję poznać Jana Młodożeńca, którego uważam za jednego z największych twórców polskiej szkoły plakatu. Cieszę się, że ukaże się kolejna moja książka o sztuce, która będzie się nazywała „Sztuka na papierze", złożona z wywiadów z grafikami i rysownikami, plakacistami. Między innymi będzie tam zamieszczony wywiad z Janem Młodożeńcem, który udało mi się zrobić parę lat temu, jak również z Janem Lenicą. Obaj niestety już nie żyją. Cieszę się zatem, że ślady po nich, ich własne słowa, znajdą się w tej publikacji.

A.K.: **Jakie Pani dostrzega możliwe drogi artystów współczesnych w poszukiwaniu nowych środków wyrazu? Czy sztuka współczesna może nas czymś jeszcze zaskoczyć, przekroczyć granice? Na przykład kontrowersyjną twórczość Guntera von Hagensa, można uznać jeszcze za przejaw działania artystycznego, czy jest to raczej bliższe „makabrycznemu rzemiosłu"?**

E.D.: Ja myślę, że sztuka bardzo często chce być znana poprzez epatowanie, ale już trudno jest cokolwiek wymyślić, na szczęście!! Wróciłam właśnie z Biennale w Wenecji[1], staram się tam być co dwa lata i zauważyłam, że coraz mniej jest instalacji, coraz mniej szokujących video, jest dużo fotografii i relatywnie dużo malarstwa, czyli jest nawrót do dawnych wartości. Forma wraca bardziej ku klasyce.

A.K.: **Sztuka, artyści, epoki, którzy najbardziej Panią poruszają?**

E.D.: Najbliższa jest mi epoka ta, która jest teraz, więc sztuka współczesna, to co się staje, to co jeszcze nie zostało ocienione, to co jest w procesie, ponieważ to jest dla mnie najciekawsze. Sama mogę sprawdzać własne opinie. Natomiast do ulubionych artystów współczesnych należą ciągle klasycy współczesności. Stefan Gierowski, którego wystawę otwarto właśnie w Zapiecku w 35-lecie tej zasłużonej warszawskiej galerii, Jerzy Nowosielski, Jan Tarasin, ale także Leon Tarasiewicz, którego bardzo cenię. Jan Dobkowski – tak rzadko wyrażający radość w sztuce, Barbara Szubińska, Marek Jaromski, to dla mnie ważne nazwiska. A ze „starych artystów" to przede wszystkim Giotto. Byłam teraz w Padwie w kaplicy Scrovenich, gdzie odnowiono właśnie jego freski i to jest porażająca jakość, przekaz, kolor. Giotto jest dla mnie ojcem wszystkiego, co się potem w sztuce wydarzyło.

A.K.: **Jest Pani z wykształcenia również sinologiem. Korzystając z Pani wiedzy, co powinien wiedzieć, tak w pigułce, turysta, który wybiera się do Chin, np.: na Olimpiadę, tak, aby zniwelować ewentualny szok kulturowy?**

E.D.: Turysta musi sobie zdawać sprawę z tego, że to jest kraj ogromny o wyjątkowej historii. Trzeba się umiejętnie poruszać zarówno w przestrzeni, jak i w cza-

[1] *Biennale w Wenecji w 2007 roku.*

sie. To kraj ludzi niezmiernie pracowitych, którym należy się szacunek. To, co szokuje, to pracowitość i uległość wobec rządu. Ale nie powinniśmy tego krytykować, albowiem wywodzi się to z ich filozofii, z konfucjanizmu. Konfucjusz uczył, że trzeba słuchać starszych i trzeba słuchać władzy, zatem Chińczycy mają to genetycznie i historycznie uwarunkowane. Przy wszystkich błędach tamtej polityki, braku demokracji, można zaobserwować szybkie tempo rozwoju, ponieważ wszyscy są zmobilizowani bez wątpliwości wobec zadań, jakie przed nimi stawia życie i władza. To, co się dzieje w Chinach jest zdumiewające. Byłam w Chinach trzy razy, w odstępie kilkunastu lat i w ubiegłym roku zastałam Chiny nie do poznania. Szanghaj jest dziś większy niż Manhattan w Nowym Yorku. Z dnia na dzień Chiny rosną i stają się potęgą, która przez jakiś czas była uśpiona. To jedyne mocarstwo, które przez tysiąclecia nie zmieniło swoich granic, które ciągle trwa i ciągle się rozwija. Turysta powinien być przygotowany, musi poczytać o tej historii, o religii, filozofii, żeby ten kraj nie był dla niego zupełną niespodzianką. Lepiej się przygotować, aby to poznanie było pełniejsze.

A.K.: **Czy ma Pani wrażenie, że wszędzie już była i wszystko zobaczyła, świat nie ma przed Panią tajemnic?**

E.D.: Ma, ma, na szczęście ma!!!!

A.K.: **Jakie planuje Pani podróże w najbliższym czasie?**

E.D.: W najbliższym czasie planuję podróż do Afryki, ponieważ ten kontynent mnie fascynuje i urzeka. Afryka to przestrzeń, to wolność, to cudowne krajobrazy. Pustynia, która bynajmniej nie jest jednorodna – czarna, czerwona, biała, kryształowa, kamienista – rozmaitość barw. Ja lubię z bliska patrzeć na ziemię i odkrywać detale. Wybieram się teraz do Afryki Zachodniej, do Kamerunu i Gabonu, a w przyszłym roku może i do innych państw, na Madagaskar. Jest to miejsce bardzo ciekawe, zarówno ze względu na tradycję, jak i pejzaż, roślinność. Tam podobno rosną najbardziej wiekowe baobaby, które mają taką fascynującą korę, przypominającą skórę słonia. Fotografowałam i skórę słonia, i korę, proszę mi uwierzyć, naprawdę trudno je odróżnić. Świat jest jeden i te podstawowe moduły – zawłaszcza widoczne w detalu, ponieważ ja fotografuje świat z bliska – są bardzo podobne.

A.K.: **Czy były takie miejsca podczas Pani podróży, które Panią rozczarowały lub przeciwnie, nadspodziewanie zaskoczyły?**

E.D.: Ja mam zawsze pozytywne nastawienie do świata i zawsze staram się znaleźć coś ciekawego w miejscu, do którego jadę. Nie pamiętam rozczarowań, pamiętam raczej zachwyty. Nie wspominam tego, co było złe, głęboko jest we mnie osadzone to, co było dobre i to mnie niesie.

A.K.: **Myślę, że może Pani stanowić wzór dla współczesnych młodych ludzi, którzy żyją w dynamicznej rzeczywistości, wymuszającej liczne zmiany w krótkim czasie. Częste zmiany pracy, konieczność stałego uczenia się to stygmat współczesności. Pani życiorys również obfituje w wiele zwrotów, które zmuszały do podejmowania nowych wyzwań. Co poradziłaby Pani młodym ludziom, którzy obawiają się zmian, jak otworzyć siebie, swój umysł na to, co nowego przynosi życie, wykrzesać w sobie chęć do podejmowania nowych działań?**

E.D.: Przede wszystkim nie trzeba się tych zmian bać! To po pierwsze, ale najważniejsze jest to, aby wiedzieć, czego się chce. Trzeba mieć pasje, żeby do czegoś konsekwentnie dążyć. Moje życie jest dynamiczne, ale ja stale pozostaję wierna wytyczonemu celowi, wszystko to, co robię służy jednemu, służy poznawaniu świata i przekazywaniu moich doświadczeń innym, poprzez róże środki, czy to książki, czy filmy lub fotografie. Jestem skoncentrowana na odkrywaniu świata i wyciąganiu z tego wniosków. Myślę, że zmiany są konieczne, ale również nie należy tak bardzo do nich dążyć. Trzeba wiedzieć, czego się chce i pogłębiać swoją wiedzę w danym kierunku. Można się interesować wieloma rzeczami, ale jedna powinna być zasadnicza, aby ona nas wiodła i żebyśmy byli dobrzy w tym, co robimy. Nasze zajęcie powinno nam sprawiać przyjemność. Ja się ogromnie cieszę, że wykonuję swój zawód. Czasem bardzo trudny, bo na zewnątrz widzi się tylko jego uroki, ale nie widzi się, że muszę ponosić szereg niedogodności, na przykład konsekwencję zmiany czasu, klimatu, zmian pożywienia.

A.K.: **A czy wyobraża sobie Pani swoje życie bez podróży?**

E.D.: Moje życie to nie tylko życie podróżnika, aczkolwiek jest skoncentrowane na podróżach. Moje życie to również życie krytyka sztuki, interesuję się tym, co się staje w sztuce, procesem, poznawaniem nowego w sztuce. Moje życie to są książki, ich pisanie, ale także czytanie. Moje życie to są koncerty – filharmonia jest moim drugim domem. Jak tylko jestem w Warszawie, to zawsze piątek jest dniem świątecznym, bo idę na koncert. Moje życie to jest teatr. Pracuję rano do popołudnia, a wieczorem mam czas na kulturę i dla przyjaciół. Moje życie to są też przyjaciele. Przyjaźń wiele dla mnie znaczy. O przyjaciół trzeba dbać, przyjaciół się nie otrzymuje za darmo, wszystko musi iść w dwie strony. Przyjaciół mam wszędzie na świecie i staram się utrzymywać z nimi kontakt.

A.K.: **Mówiła Pani na spotkaniach, że książka to wartość trwała. Czy możemy się spodziewać niebawem kolejnych Pani publikacji?**

E.D.: Będzie to wspomniana już „Sztuka na papierze", czyli rozmowy z artystami tworzącymi grafikę, rysunek, książkę. Ponadto planuję wydać album zatytułowany „Drzwi i okna świata", ponieważ prowadzę kilka tematów przygotowuję również „Fryzury Świata" i „Biżuterię świata". Takie fotograficzne wątki prowadzę podczas moich podróży po świecie. Mam możliwość gromadzenia spostrzeżeń za pomocą zdjęć i mogę przekazać je innym. Podczas podróży gromadzę także etnograficzne i zabytkowe obiekty, które przywożę do Muzeum Podróżników im. Tony'ego Halika przy Franciszkańskiej 11 w Toruniu. To też moja kreacja, bo całe muzeum opiera się na tym, co ja przekazałam z naszych wspólnych zbiorów, ale teraz konsekwentnie zaopatruję muzeum po każdej podróży w dobre rzeczy, w jak najlepsze eksponaty.

AK.: **Pani Elżbieto, serdecznie dziękuję za rozmowę, zapraszamy Panią na kolejne spotkania w naszym województwie, które pozostawiają niezatarte wrażenia wśród naszych czytelników.**

E. D.: Dziękuję i do zobaczenia!

Rozmowa była przeprowadzona 19.09.2007

Małgorzata Bartoszewska
Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Opolu

W kręgu literatury.

O autorce

Józefa Elżbieta Górska Dzikowska urodziła się 19 marca 1937 r. w Międzyrzecu Podlaskim jako Józefa Elżbieta Górska. Imiona zostały wybrane po dziadku oraz po prababce. Wychowywaniem Elżbiety i jej młodszego brata zajmowała się głównie babka, ponieważ matka zajęta była prowadzeniem herbaciarni z wyszynkiem w celu zapewnienia rodzinie utrzymania. Ojciec Elżbiety był łącznikiem Armii Krajowej, aresztowany przez Niemców i skazany w 1944 roku na karę śmierci. Na początku 1945 roku powróciła do gimnazjum w rodzinnym Międzyrzecu, gdzie zdała maturę. Chciała studiować trzy kierunki jednocześnie: historię sztuki, archeologię i dziennikarstwo. Okazało się jednak, że pomimo doskonałego świadectwa nie mogła studiować na wielu wydziałach. W pierwszym podejściu komisja rekrutacyjna odrzuciła jej prośbę o dopuszczenie do egzaminu na sinologię, gdzie przyjmowano co drugi rok tylko kilkoro studentów. Jednak gremium odwoławcze uległo prośbom szesnastoletniej wówczas dziewczyny i po zdaniu egzaminu w terminie jesiennym została studentką w Instytucie Orientalistyki Uniwersytetu Warszawskiego. Po trzecim roku nauki odmówiono jej paszportu na dwuletni wyjazd do Chin, jednak w 1957, po czwartym roku studiów, udało jej się wyjechać na sześć tygodni. Miesiąc przed wyjazdem wyszła za mąż za Andrzeja Dzikowskiego, wówczas studenta polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego, później dziennikarza. Po ukończeniu sinologii nie dostała pracy związanej z językiem chińskim. Pracowała przez krótki czas w Bibliotece Uniwersyteckiej. Zniechęcona brakiem perspektyw postanowiła zdobyć prawdziwy zawód – historyka sztuki. W 1959 roku podjęła decyzję o studiach i równocześnie dostała propozycję pracy w nowo otwartej redakcji miesięcznika „Chiny". Pracowała do momentu rozwiązania tego pisma i powstania w roku 1964 redakcji „Kontynentów", gdzie powierzono jej dział Ameryki Łacińskiej, w którym pracowała do 1981 roku. Pomimo początkowo niewielkiej wiedzy z tego zakresu zaczęła się uczyć. Po paru latach została specjalistką od Ameryki Łacińskiej. Praca w redakcji „Kontynentów" przybliżyła ją do fotografii, z którą teoretycznie miała ona styczność studiując historię sztuki. W „Kontynentach" pracowała przez

dwadzieścia lat, zwiedzając z aparatem fotograficznym całą Amerykę Łacińską. W 1974 roku, poznała Tonyego Halika. Jako małżeństwo przygotowali wspólnie około trzystu filmów i programów telewizyjnych z cyklu Pieprz i wanilia. W 1976 roku wraz z Tonym Halikiem byli pierwszymi Polakami, którzy dotarli do ruin zaginionego miasta Vilcabamba, ostatniej stolicy Inków. Razem odbyli wiele wspólnych podróży do prawie wszystkich krajów Ameryki Łacińskiej, Europy, 27 stanów USA, jak również do: Chin, Australii, Nowej Zelandii, Tajlandii, Indii, Sri Lanki, Rosji, na Tahiti, Hawaje, Galapagos, Wyspę Wielkanocną, do Tanzanii, do Maroka, Libii, Egiptu. Po śmierci Tonyego w 1998 roku zajęła się głównie popularyzacją ciekawych miejsc w Polsce, realizując krajoznawcze programy telewizyjne z cyklu Groch i kapusta i tworząc cykl książek „Groch i kapusta, czyli podróżuj po Polsce". Dzięki jej staraniom w 2003 roku powstało Muzeum Podróżników im. Tony Halika w Toruniu. Jest wiceprezesem polskiego oddziału The Explorers Club, członkiem polskiej sekcji Międzynarodowego Stowarzyszenia Krytyków Sztuki (AICA) oraz honorowym członkiem Polonijnego Klubu Podróżnika. W jednym z wywiadów powiedziała: *„Nigdy nie stawiałam ograniczeń wyobraźni i marzeniom. A poza tym umiałam się cieszyć z małych rzeczy – pięknej pogody, uśmiechu innych ludzi, spotkań z przyjaciółmi. Jeśli umiemy czerpać szczęście z rzeczy drobnych, to zdarzą się nam też te wielkie. Moje życie jest tego doskonałym przykładem. Kiedy byłam na studiach, piękne, fascynujące miejsca na świecie mogłam poznawać z książek. Kiedy czytałam o Wielkim Zimbabwe czy świątyni Angkor Wat, marzyłam, by je zobaczyć na własne oczy i to pragnienie w sobie pielęgnowałam. Opłaciło się. Do Angkor Watu dotarłam po 30 latach, a do Wielkiego Zimbabwe po 35 latach od momentu, kiedy postanowienie we mnie zakiełkowało. Co ciekawe, kiedy wreszcie stanęłam przy Wielkim Zimbabwe, był piękny zachód słońca i czułam się najszczęśliwszym człowiekiem na ziemi...".* [1]

O twórczości

Elżbieta Dzikowska jest autorką przewodników, książek podróżniczych, albumów powstałych z fotografii podróżniczych, jak również opublikowała pozycje książkowe poświęcone historii sztuki. Na jej dorobek literacki składają się: „Niełatwo być Indianinem", „Limańskie ABC", „Tropem złota, „Hombre", „Vilcabamba" – ostatnia stolica Inków", „Czarownicy", „Dom Słowa Polskiego", "W sztuce świata. Polscy artyści" – książka wyróżniona w konkursie Polskiego Towarzystwa Wydawców Książek na Najpiękniejszą Książkę Roku 2000, Nagroda Główna w Konkursie Edycja oraz Nagroda Główna w Plebiscycie Dziennikarzy na Najpiękniejszą Książkę, „Groch i kapusta, czyli podróżuj po Polsce", tom 1 „Groch i kapusta, czyli podróżuj po Polsce", tom 2 „Groch i kapusta, czyli podróżuj po Polsce", tom 3", „Uśmiech świata".

Pasjonuje się fotografią, dzięki temu powstało wiele wystaw, które są eksponowane w całej Polsce. Do nich należą:

1977 – „Peru", 1978 – „Meksyk – ziemia i ludzie", 1978 – „Ameryka Łacińska z bliska", 1994 – „Ars erotica", 1996 – „Z bliska", 1999 – „Sąd Ostateczny", 2001-2002 – „Angkor – miasto zagubione", 2004 – „Mali", 2002-2005 – „Megality," 2005 –

„Świat na korze", 2005 – „Świat na wodzie", 2006 – „Odniesienia", 2006 – Na ziemi i wodzie, 2007 – „Uśmiech świata".

Nagrody, wyróżnienia i odznaczenia

1985 – Złoty Ekran (z Tonym Halikiem) 1986 – Nagroda „Wiktor", 2006 – Nagroda Bursztynowego Motyla im. Arkadego Fiedlera, peruwiański Order za Wybitne Zasługi (dwukrotnie), meksykański Order Orła Azteckiego.

O spotkaniach autorskich

Elżbietę Dzikowską gościliśmy na Opolszczyźnie po raz pierwszy we wrześniu 2007 w bibliotekach: WBP Opole, MiGBP Ozimek, MiGBP Paczków GBP Popielów, MiGBP Strzelce Op., MiGBP Wołczyn.

Podczas spotkań podróżniczka przeniosła czytelników w świat swoich podróży, tych dawnych, które odbyła jeszcze z Tonym Halikiem, jak i zaprezentowała w formie prezentacji multimedialnej ostatnią podróż, której celem była Iran Jaya.

Z wielkim zainteresowaniem opowiedziała o obyczajowości żyjących tam plemion, ukazując różnice kulturowe.

Przypisy:

[1] Cieszą mnie nawet drobiazgi – rozmowa z E. Dzikowską – Dziennik - 2007, nr 235, s.5

Spotkanie w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej w Opolu

Elżbieta Dzikowska fotografuje Jezioro Otmuchowskie, w drodze na spotkanie z czytelnikami Biblioteki w Paczkowie

Spotkanie z czytelnikami Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej w Paczkowie

Hanna Jamry
Dział Informacyjno-Bibliograficzny
WBP w Opolu

Wrastanie w pejzaż
Rozmowa z Henryką Wolną-Van Das o klimatach dzieciństwa, dziennikarstwie, literaturze i sprawach śląskich

Henryka Wolna-Van Das przyjechała do podopolskich Chróścic w 1945 roku. Ukończyła żeńskie Liceum Ogólnokształcące w Opolu, a w 1959 roku otrzymała dyplom filologii polskiej w tutejszej Wyższej Szkole Pedagogicznej. Blisko 35 lat pracowała w zawodzie dziennikarza. Była reporterem i publicystką *Katolika* i *Słowa Powszechnego*. Jej reportaże ukazywały się na łamach *Opola, Odry, Życia Literackiego, Miesięcznika Literackiego, Wiadomości Kulturalnych, Czasu Kultury, Trybuny* i *Śląska*. Współpracowała również z Rozgłośnią Polskiego Radia w Opolu.

Ma w swoim dorobku cztery tomy reportaży literackich, dwie biografie, trzy powieści: *Matka Lepiorzów, Odrzysko, Rzeka spolegliwa*, które stanowią tryptyk śląski, utrzymany w realiach historycznych i obyczajowych Śląska Opolskiego lat międzywojennych. W 2006 roku wydała *Powrotną podróż* – opowieść opartą na wspomnieniach z lat 1945-1997, ukazującą świat widziany kolejno oczami dziecka, licealistki, studentki, adeptki zawodu dziennikarskiego i pisarki. Pod koniec ubiegłego roku w Wydawnictwie "Śląsk" ukazał się zbiór opowiadań *Madonna z Blutenburga*.

Twórczość pisarska i dziennikarska Henryki Wolnej-Van Das została nagrodzona wieloma prestiżowymi nagrodami, m.in. Nagrodą Młodych im. Włodzimierza Pietrzaka, Nagrodą im. Juliusza Ligonia, Nagrodą im. Jana Łangowskiego, jedną z ostatnich była nagroda wrocławskiej *Odry* za reportaż w konkursie *Krajobraz po powodzi*.

Od 1997 roku przebywa na emeryturze, mieszka w Opolu.

Hanna Jamry: Ze Śląskiem Opolskim jest Pani związana od listopada 1945 roku, wtedy to dziewięcioletnia dziewczynka wysiadła z mamą na opolskim dworcu kolejowym. Wspomnienia wsi opolskiej i Opola widziane oczami dziecka, licealistki, studentki i początkującej dziennikarki zawarte zostały w książce *Powrotna podróż*. Dla wielu czytelników była ona kroniką ich dzieciństwa i młodości, zapisem z osobistego pamiętnika.

Henryka Wolna-Van Das: Należę do pokolenia, które zachowało w pamięci obraz ostatniej wojny. Ostatniego już pokolenia. Jest to obraz widziany oczami dziecka. Samego wybuchu wojny i jej pierwszych lat oczywiście nie pamiętam. Natomiast doskonale pamiętam ostanie lata okupacji, a przede wszystkim wydarzenia związane z wyzwoleniem Polski przez Armię Czerwoną.

Wojna dla mnie, podobnie jak dla wielu rówieśników, to nieobecność ojca i ciągłe zmiany miejsca pobytu. Czasy, kiedy każdy nowy dom był nowym azylem, ale nigdy tak naprawdę nie był domem rodzinnym w pełnym tego słowa znaczeniu.

Moich kolegów i koleżanki ze szkoły podstawowej i liceum, w większości półsieroty, wychowywały samotne matki. Poprzestawaliśmy więc na uznaniu za tak zwaną "Małą Ojczyznę" tego miejsca, które wybrała za nas historia powojenna. Dla mnie takim miejscem była Opolszczyzna i Opole.

H.J.: W *Powrotnej podróży* przywołane są wspomnienia związane ze współpracą z wieloma wybitnymi Opolanami, m.in.: Kazimierzem Malczewskim, Szymonem Koszykiem, Karolem Musiołem.

H.W.: Tak. Te znajomości były ważnym elementem mojego wrastania w pejzaż, w który zostałam wpisana. To byli wspaniali ludzie, od nich, także dzisiaj, warto się uczyć jak żyć i jaką wartość nadawać powoli wychodzącym z użycia słowom: patriotyzm, godność, honor, wierność samemu sobie i tradycjom. Na Śląsku Opolskim w latach dwudziestych i trzydziestych przechodzili twardą próbę charakterów. Potem za swoje poglądy płacili życiem w niemieckich obozach koncentracyjnych, a po wojnie (we wreszcie doczekanej Polsce) również pobytem w więzieniach ubeckich. Tym bardziej jestem zbulwersowana tym, co wyprawiało się niedawno wokół Karola Musioła i senatora RP Edmunda Jana Osmańczyka (łącznie z profanowaniem grobu). Opinie, wyrażane przez ludzi, pełne jadu i "bezinteresownej" nienawiści, nie są warte słowa komentarza. Wystarczy zresztą pójść do dawnej "Musiołówki", ongiś klubu inteligencji opolskiej, by zobaczyć, co można zrobić z dorobkiem i pamięcią zasłużonego dla naszego miasta człowieka, dziś "uhonorowanego" wizerunkiem profilu z rurek wypełnionych różowym gazem... w obskurnej dyskotece, na którą zamieniono klub.

H.J.: Życie zawodowe Henryki Wolnej-Van Das to dwie przeplatające się linie: dziennikarstwo i literatura. Czy to zupełnie inne doświadczenia?

H.W.: Powiedziałabym tak: dla mnie dziennikarstwo to rzemiosło, profesja, zawód, natomiast pisarstwo to dar oparty na talencie. Dziennikarzem można być po każdym kierunku studiów lub bez nich. Pisarzem albo się jest albo po prostu się nie jest. Jeżeli czytelnikowi nie ma się nic do powiedzenia, oprócz rozciąganych w nieskończoność własnych frustracji i obsesji, to chyba nie warto próbować sił w żadnym z gatunków literackich. To prawda bolesna, ale niestety prawda, którą prędzej czy później zweryfikuje czas.

Oczywiście dziennikarstwo i pisarstwo to dla piszącego dwa diametralnie różne doświadczenia. Rzecz w tym, że dobre dziennikarstwo może być także dobrą literaturą, pod warunkiem, że spełnia wszystkie niezbędne kryteria dzieła literackiego.

Przykładem jest twórczość zmarłego niedawno Ryszarda Kapuścińskiego.

H.J.: W swoich reportażach, opowiadaniach, powieściach dotyka Pani spraw dla śląskiej społeczności ważnych. Historia Śląska międzywojennego, II wojna światowa, powojenna wędrówka ludów, relacje polsko-niemieckie, emigracja są stale obecne w Pani twórczości. Skąd zainteresowania tymi problemami?

H.W.: Stąd, że nie będąc rodowitą Ślązaczką wychowałam się i wyrosłam na Śląsku i tutaj spędziłam prawie całe moje dorosłe życie. Trudno, abym pisała o stronach, krajach i problemach, których nie znam.

Urodziłam się w samym środku Polski – w Kielcach, rodzinnych stronach Stefana Żeromskiego, dla którego mój ojciec żywił szczególny kult. Sądzone mi było jednak spędzić w tym mieście niespełna trzy lata życia. Nigdy do Kielc nie powróciłam. Nie powróciłam też do Jarosławia nad Sanem, gdzie przeżyłam lata wojny i gdzie urodzili się moi rodzice. To są dla mnie obszary obce kulturowo, obyczajowo, historycznie. Pracując przez wiele lat w dzienniku warszawskim miałam kilkakrotnie propozycje przeniesienia się do stolicy. Nie przyjęłam tych ofert. Człowiek musi mieć przecież swoje korzenie, nawet jeśli są to korzenie, które ofiarowała mu kapryśna historia.

H.J.: Również nie tak odległe wydarzenia, jak choćby powódź 1997 roku, są obecne w Pani twórczości.

H.W.: Z powodzią, która nawiedziła Opolszczyznę w lipcu 1997 roku, wiąże się w mojej biografii nie tylko jedno z większych szokujących przeżyć, lecz także pewne zdarzenie, nader znaczące w moim życiu. Było nim przejście na wymuszoną emeryturę (o pięć lat wcześniejszą niż obowiązująca zgodnie z ustawą). "Padły" wtedy trzy gazety, w których pracowałam, paradoksalnie wszystkie trzy związane ze światopoglądem katolickim. Materiały o powodzi na Śląsku Opolskim były ostatnimi, jakie napisałam jeszcze jako dziennikarz czynny zawodowo. Musiało minąć sporo czasu nim się podniosłam po tej osobistej klęsce.

H.J.: Reportaż społeczny należy do Pani ulubionych form publicystycznych. Mamy wielu świetnych polskich reportażystów. Kto był Pani mistrzem?

H.W.: Moja droga do reportażu literackiego była długa i trwała pełne dziesięć lat. W czasach, gdy zaczynałam, a następnie kontynuowałam pracę w zawodzie dziennikarza nie było ani nagłych zachwyceń "młodym talentem", ani gwiazd reporterskich, objawiających się w rok czy dwa po podjęciu pracy. Trzeba było najpierw dobrze poznać wszystkie gatunki dziennikarskie, popracować w różnych działach gazety, podyżurować w drukarni i w korekcie oraz w dziale łączności z czytelnikami. Dopiero potem można było próbować sił w gatunkach bardziej ambitnych. Pierwszy reportaż, a właściwie reportażyk o Kędzierzyńskich Azotach, moja gazeta wydrukowała mi po dwóch latach pracy. Pierwszy mój reportaż o tematyce społecznej ukazał się drukiem w 1965 roku. Reportaże literackie zaczęłam pisać i drukować pięć lat później. Tak to właśnie wtedy wyglądało.

Natomiast jeśli chodzi o mistrzów reportażu, na których się próbowałam wzoro-

wać, to na początku, jeszcze po studiach, zafascynowali mnie dwaj. Ksawery Pruszyński, którego "Trzynaście opowieści" do tej pory uważam za niedościgniony wzór tego gatunku oraz Melchior Wańkowicz. Z tym ostatnim miałam okazję spotkać się osobiście podczas jego pobytu w Opolu. Był to czarujący, pełen głębokiej kultury osobistej, tryskający humorem człowiek, znakomity kawalarz i facecjonista.

Do moich mistrzów zaliczam naturalnie też Jana Edmunda Osmańczyka, bliskim był mi również, ze względu na tematykę śląską, Wilhelm Szewczyk. Ponadto wiele nauczyłam się od takich tuzów polskiego reportażu jak Stefan Kozicki i Jerzy Lovell (ten ostatni z krakowskiego "Życia Literackiego"). Do najlepszych reportażystów polskich zaliczam Ryszarda Kapuścińskiego.

H.J.: W grudniu 2007 roku ukazała się ostatnia książka – *Madonna z Blutenburga*, na którą składa się 11 niezwykłych opowiadań. Czy tworząc je wzorowała się Pani na prawdziwych postaciach?

H.W.: Jak najbardziej. Do tego stopnia, że wydawca miał problem do jakiego gatunku zaliczyć tę książkę. Do reportażu czy też do prozy.

Dla mnie są to oczywiście opowiadania, lecz jak to bywa niemal zawsze z moją twórczością dały o sobie znać nawyki nabyte podczas długoletniej pracy w dziennikarstwie. Te nawyki to: maksymalny skrót pisanego tekstu, bezwzględna dyscyplina słowa, likwidująca wszelkie próby rozgadania i "opisywactwa" oraz pełna wierność realiom. Myślę jednak, że udało mi się sięgnąć także po takie zabiegi literackie (między innymi próba wcielenia się w kolejnych bohaterów opowiadania), które pozwoliły na pełne wykorzystanie literackiej oprawy tekstów. To nie było łatwe i dlatego każde z opowiadań zbioru "Madonna z Blutenburga" miało po kilka a nawet po kilkanaście wersji.

H.J.: Od dziesięciu lat jest Pani na emeryturze, ale aktywność pisarska trwa, ukazują się reportaże w katowickim miesięczniku *Śląsk*, a ostatnie dwa lata to dwie wydane książki. Jakie są najbliższe plany?

H.W.: Obecnie, po wydaniu dwóch książek, czuję się tak jakbym zamknęła otwarty do tej pory krąg. Jedną i drugą książką spłaciłam bowiem długi pozaciągane w ciągu swego życia u ludzi, którzy mnie kształtowali. Tym ludziom byłam winna pamięć i wdzięczność. Teraz mam oczywiście plany; jedne bliższe, inne dalsze. Najbliższy to realizowana już częściowo powieść właśnie o powodzi. Ta powieść ma prowizoryczny tytuł "Próba wody". Jest to opis trzech dni wybranych z życia kilku rodzin, zamieszkujących zalaną wodą kamienicę. Mieszkańcy domu, mający na co dzień swoje dylematy i problemy, poddani zostają biblijnej próbie wody ze wszystkimi konsekwencjami tego wydarzenia.

Przygotowuję powoli materiały do powieści o emigracji Ślązaków w Niemczech i o ich związkach z ziemią śląską. Zastanawiam się też co zrobić z tekstami, które mogłyby złożyć się na tomik opowiadań o przedziwnych losach Polaków z kresów wschodnich w czasie ostatniej wojny. To fascynujące losy. Mam nawet już tytuł zbioru – "Piołun stepowy". Tak więc plany są, lecz nie mam pewności, czy zdołam je jeszcze zrealizować. Należę przecież do pokolenia odchodzącego.

H.J.Ł Chociaż od tak dawna związana jest Pani z Opolem, tutaj mieszka i dużo publikuje, to nie "udziela się Pani w środowisku", niektórzy nawet sądzili, że Henryka Wolna-Van Das wyjechała dawno zagranicę.

H.W.: W jakim środowisku? Bo ja nic nie wiem, czy takowe istnieje naprawdę w Opolu? Gdy jesienią 2006 roku kończyłam siedemdziesiąt lat życzenia przesłano mi tylko z Warszawy ze Związku Literatów Polskich, którego jestem wieloletnim członkiem. Dla opolskiego środowiska literackiego, nie wiadomo dlaczego, od dawna przestałam całkowicie istnieć. Nikt mnie nigdzie nie zaprasza; ani na spotkania, ani na wieczory autorskie, a niewiedza o mnie jako pisarce związanej z Opolem jest tak głęboka, że tworzy się nawet legendy o mojej emigracji zagranicę. Oczywiście przez te lata bywałam w wielu krajach, u mojej rodziny i u przyjaciół, ale zawsze krótko i nigdy nie myślałam o opuszczeniu Polski. Przecież wystarczy tylko zajrzeć do książki telefonicznej, aby mnie znaleźć. Ale tego wyraźnie nie ma ochoty zrobić nikt, poza ostatnio Wojewódzką Biblioteką Publiczną i Biblioteką Miejską w Opolu. Nie wiem, czym sobie zasłużyłam na taki ostracyzm, i jak do tej pory nikt mi tego nie wyjaśnił, a plecie się wierutne i niesprawdzone bzdury o mojej rzekomej emigracji.

W ostatniej chwili dotarła do nas wiadomość, że książka "Madonna z Blutenburga" będzie tłumaczona na język niemiecki i niderlandzki.

Monika Wójcik-Bednarz
Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Opolu

Podpisanie umowy o współpracy Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu z Landesbibliothekszentrum Rheinland-Pfalz w Koblencji

Podczas wizyty delegacji opolskiej biblioteki w Koblencji w dniach 15-18 października 2007 podpisana została umowa o współpracy pomiędzy Wojewódzką Biblioteka Publiczną w Opolu oraz niemieckim Landesbibliothekszentrum Rheinland-Pfalz – Centrum Bibliotek Krajowych Nadrenii-Palatynatu z siedzibą dyrekcji w Koblencji.

Dyrektorzy bibliotek Tadeusz Chrobak i dr Helmut Frühauf w obecności wiceministra kultury Nadrenii-Palatynatu, regionu partnerskiego Opolszczyzny, prof. Joachima Hofmann-Göting oraz lokalnych mediów zawarli w dniu 17 października 2007 r. porozumienie o bezpośredniej współpracy kulturalnej w oparciu o zasady umowy o działalności kulturalnej między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec. Przedmiotem współpracy będzie wzajemna wymiana doświadczeń w różnych dziedzinach zagadnień biblioteczno-informacyjnych oraz w dziedzinie kultury, wymiana publikacji,

Podpisanie umowy od lewej – Monika Wójcik-Bednarz – WBP, Tadeusz Chrobak – dyrektor WBP, dr Helmut Frühauf – dyrektor LBZ, prof. Joachima Hofmann-Göting.

wzajemne wizyty pracowników na organizowane konferencje, seminaria, wystawy itp., staże specjalistyczne swoich pracowników oraz partnerska współpraca w realizacji programów bibliotecznych.

Współpraca pomiędzy regionami trwa od wielu lat i zaowocowała wieloma wspólnymi przedsięwzięciami kulturalnymi, m.in. na zaproszenie opolskiej biblioteki w 2004r. przyjechał z Moguncji na odczyty pisarz Sigfrid Gauch, a rok później z wizytą przybyli dyrektorzy LBZ – Krajowego Centrum Bibliotek Nadrenii-Palatynatu. Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Opolu jest jednak pierwszą instytucją kultury w regionie, która podpisała umowę partnerską.

Delegacja WBP miała okazję poznać historię i strukturę organizacyjną LBZ, zwiedzić oddziały LBZ, Bibliotekę Miasta Koblencja, bibliotekę opactwa Maria Laach, a przy okazji podziwiać walory turystyczne pięknie położonej nad Renem i Mozelą Koblencji, winnice na okolicznych górach, czy liczne twierdze i zamki w Dolinie Dolnego Renu. Kraj związkowy Nadrenia-Palatynat położony jest na granicy francuskiej i przez to ma wiele wspólnego z kulturą i mentalnością francuską. Jest to atrakcyjny region położony w Dolinie Środkowego Renu, wpisanego na listę dziedzictwa kulturowego UNESCO z wieloma miastami założonymi jeszcze przez starożytnych Rzymian.

Koblencja – "Trójkąt niemiecki" nad Renem i Mozelą

Landesbibliothekszentrum Rheinland-Pfalz (LBZ) www.lbz-rlp.de

Centrum Bibliotek Krajowych Nadrenii-Palatynatu z siedzibą dyrekcji w Koblencji utworzono w 2004 r. z 5 samodzielnych bibliotek:

1) Rheinische Landesbiliothek w Koblencji (Reńska Bilioteka Krajowa)
2) Pfälzische Landesbibliothek Speyer (Bilioteka Krajowa Palatynatu)
3) Bibliotheca Bipontina w Zweibrücken, zabytkowa biblioteka naukowa
4) Büchereistelle w Koblencji

(**Büchreistellle** to centrala m.in. udostępniająca bibliotekom publicznym, szkolnym i kościelnym księgozbiory wymienne, sprawująca opiekę merytoryczną i instrukcyjną nad tymi biliotekami i pośrednicząca w rozdysponowaniu środków finansowych na zakup księgozbioru i wyposażenie bibliotek w regionie),

5) Büchereistelle Rheinhessen-Pfalz w Neustadt an der Weinstraße.

Zadania LBZ

Organizatorem LBZ, spełniającego rolę publicznej biblioteki naukowej regionu Koblencja jest Ministerstwo Oświaty, Nauki, Młodzieży i Kultury Nadrenii-Palatynatu w Moguncji.

Pierwsze trzy wspomniane wyżej biblioteki mają za zadanie:

- udostępnianie literatury naukowej i informacji mieszkańcom, instytucjom kultury i oświaty,:

- gromadzenie książek, czasopism, nagrań, nut i nośników elektronicznych,
- udostępnianie literatury naukowej,
- wypożyczenia międzybiblioteczne,
- odpłatne dostarczanie zbiorów zamówionych telefonicznie lub za pomocą poczty elektronicznej (VBRPeepress – szybki serwis dostarczania książek z bibliotek),

- działalność informacyjną:

- dostęp do elektronicznej informacji fachowej, baz katalogowych i baz danych,

Rozmieszczenie poszczególnych jednostek na mapie

- pomoc fachowa przy kwerendach i udostępnianie informacji,
- bezpłatny dostęp do internetu,
- oprowadzanie po bibliotece i szkolenia,

• gromadzenie i udostępnianie dziedzictwa regionalnego i kulturalnego :
- pozyskiwanie i opracowanie literatury regionalnej,
- opracowanie bibliografii regionalnej z usługą bezpośredniego udostępniania,
- digitalizacja i prezentacja w sieci dzieł regionalnych,
- zachowanie księgozbiorów zabytkowych,
- działalność kulturalna (wystawy, spotkania autorskie, wykłady)

• działalność wydawniczą:
- czasopisma fachowe "bibliotheken heute" (biblioteki dzisiaj),
- ulotka informacyjna "bibliotheken info-compact",
- LBZ-Newsletter,
- seria wydawnicza LBZ.

Dwie ostatnie – **Büchereistelle** - wspierają organizatorów bibliotek i same biblioteki oraz szkoły poprzez:

• doradztwo fachowe :
- utworzenie nowoczesnej biblioteki,
- problemy budownictwa i wyposażenia bibliotek,
- wdrażanie programów komputerowych i internetu,
- tworzenie zasobów księgozbiorów i ich opracowanie,
- działalność kulturalna i promocja biblioteki,

• usługi centralne i pomoc praktyczna:
- księgozbiory wymienne i skrzynki tematyczne,
- "kino książeczkowe" i komplety lektur dla klas,

Czasopisma fachowe LBZ

- materiały do akcji promocji czytelnictwa,
- skrzynki z literaturą obcojęzyczną,
- centralne opracowanie i przystosowanie zbiorów do udostępniania,
- reorganizacja bibliotek,
- wdrażanie programów bibliotecznych,

• dokształcanie, koordynacja i wspieranie działalności:
- organizowanie szkoleń i konferencji,
- koordynacja regionalnych i krajowych projektów wspierania czytelnictwa,
- pośrednictwo w przekazywaniu funduszy krajowych.

LBZ spełnia ponadto funkcję Centralnej Biblioteki Pedagogicznej Nadrenii-Palatynatu.

Podpisana umowa zaowocuje z pewnością wieloma wspólnymi inicjatywami. Pierwszą z nich będzie zaplanowana na październik 2008 w ramach Dni Kultury Niemieckiej na Śląsku Opolskim wystawa "Widoki Renu" ze zbiorów Landesbibliothekszentrum.

Anna Śliwińska
Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Opolu

Współpraca Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu z zagranicą

W dniach 15-18 maja br. odwiedzili nas bibliotekarze z *Południowoczeskiej Biblioteki Naukowej w Czeskich Budziejowicach*: Martina Bilkovská, kierownik Działu Udostępniania i Katalogów, Vlasta Lavičková, kierownik Pracowni Reprograficznej i Pavlina Maxova, kierownik filii bibliotecznej. Goście rozpoczęli pobyt na Opolszczyźnie w Rogowie Opolskim. Zwiedzili zamek, park i zbiory zabytkowe Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej, obejrzeli też stałą wystawę prezentującą historię książki. W czasie spotkań i rozmów bibliotekarzy czeskich interesowały takie zagadnienia jak prawo biblioteczne, prawo autorskie, wypożyczanie nośników fonograficznych, public relations. Podczas zwiedzania Stacji Małej Poligrafii i Introligatorni padło wiele pytań na temat bogatej działalności wydawniczej i reprograficznej opolskiej biblioteki.

W programie kilkudniowej wizyty nie zabrakło również atrakcji turystycznych. Nasi czescy koledzy odbyli całodniową wycieczkę do Wrocławia, zwiedzili też Muzeum Wsi Opolskiej w Opolu-Bierkowicach.

***

Pod koniec czerwca doszło do rewizyty bibliotekarzy opolskich w Biełgorodzie. Delegacja w składzie: Tadeusz Chrobak, dyrektor Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej, Elżbieta Knera, kierownik Działu Gromadzenia i Opracowania Zbiorów, Anna Śliwińska, kierownik Działu Informacyjno-Bibliograficznego i jego pracownica, Ewa Ledwoń przebywali w dniach 25.06 – 2.07 *w Państwowej Publicznej Bibliotece Naukowej w Biełgorodzie (Rosja).*

Opolanie zapoznali się z osiągnięciami gospodarzy – największej i wiodącej biblioteki w obwodzie, przygotowującej się w najbliższym czasie do generalnej modernizacji i rozbudowy. Imponowała, jak zwykle swoim rozmachem, wielością czytelń specjalistycznych, bogato wyposażonymi czytelniami internetowymi, rozbudowaną informacją uniwersalną, biznesową, techniczną, wypożyczalnią zbiorów obcojęzycznych, regionalną.

Niekłamany podziw budził wysoki poziom usług bibliotek w rejonach, a szczególnie bibliotek wiejskich. W odwiedzanych rejonach Grajworonskim, Czernianskim i Jakowlewskim, wszystkie biblioteki wiejskie objęte są programem edukacyjnym dla dzieci. Wytyczne programu są respektowane przez władze rejonów, które na swoich terytoriach, w widoczny sposób inwestują w kulturę, gwarantując usytuowanie bibliotek w nowych lub odrestaurowanych budynkach, w sąsiedztwie ośrodka zdrowia, wyposażenie w nowoczesne meble, sprzęt komputerowy i kserograficzny.

Opolscy bibliotekarze byli honorowymi gośćmi na uroczystości jubileuszowej byłej, wieloletniej dyrektorki biełgorodzkiej biblioteki, Diny Sztejnikowej, wielkiej orędowniczki współpracy naszych bibliotek.

Dwudniowy pobyt w Moskwie i możliwość poznania jej zabytków był dopełnieniem bardzo udanej i owocnej wizyty.

***

Po raz pierwszy od podpisania umowy z partnerskimi bibliotekami doszło do wy-

miany dużych grup bibliotekarzy.

Jako pierwsza, w dniach 30.08 – 2.09 przyjechała zwiedzać Polskę 30. osobowa grupa bibliotekarzy z *Południowoczeskiej Biblioteki Naukowej w Czeskich Budziejowicach.* Goście mieszkali w zamku i pensjonacie w Rogowie Op. W programie przewidziano zwiedzanie Opola, Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej i Muzeum Wsi Opolskiej w Bierkowicach. Głównym celem wycieczki był jednak Kraków i jego atrakcje, w tym zwiedzanie Kopalni Soli w Wieliczce.

W 2008 roku bibliotekarze z Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu będą zwiedzali bogate w atrakcje turystyczne okolice Czeskich Budziejowc.

***

We wrześniu (10-15) odwiedzili Opole bibliotekarze z *Obwodowej Publicznej Biblioteki Naukowej w Iwano-Frankiwsku (Ukraina).*

W składzie delegacji byli: Maria Alba – dyrektor biblioteki i pracownicy –Switłana Szagan, Maria Ribczak i Switłana Sokulska.

W programie kilkudniowego pobytu gości w Polsce uwzględniono zwiedzanie bibliotek opolskich i poznanie specyfiki pracy bibliotek powiatowych naszego województwa. Niezwykle serdecznie gości podejmowały biblioteki w Namysłowie i Gogolinie. Prezentacje, wystawy, dyskusje na temat kondycji współczesnego bibliotekarstwa polskiego i ukraińskiego, roli Internetu jako źródła informacji we współczesnym świecie i przyszłej pozycji bibliotekarza, dominowały w rozmowach dwustronnych.

Dopełnieniem zawodowej części programu było zwiedzanie Wrocławia, Zamku Piastów Śląskich w Brzegu i Sanktuarium na Górze św. Anny.

***

Pracownicy Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu w składzie: Bogna Iwańska – kierownik Oddziału Zbiorów Obcojęzycznych, Dorota Kania – pracownica Działu Gromadzenia i Opracowania Zbiorów i Ewa Heimroth – kierownik Kadr przebywali w dniach 22-24 października w *Państwowej Bibliotece Naukowej (SVK) w Bańskiej Bystrzycy (Słowacja).*

Program krótkiej wizyty przewidywał przede wszystkim spotkania i rozmowy zawodowe, zwiedzanie działów i oddziałów biblioteki, m in. Muzeum Literatury i Muzyki, od 2004 roku w strukturze SVK. Delegacja obejrzała także zbiory będących chlubą miasta Muzeum Środkowosłowackiego i Muzeum Słowackiego Powstania Narodowego, z dużą kolekcją militariów eksponowanych pod gołym niebem.

W ostatnim dniu pobytu na Słowacji opolscy bibliotekarze odwiedzili Powiatową Bibliotekę w Zwoleniu. Mieli też okazję zwiedzić zamek, którego początki sięgają XIV w. i pozostałości murów miejskich z XVI w.

Obiad w typowo słowackiej restauracji zakończył bardzo udany pobyt na gościnnej ziemi słowackiej.

***

Po kilku latach negocjacji doszło do podpisania umowy o współpracy pomiędzy Wojewódzką Biblioteką Publiczną w Opolu oraz *Centrum Bibliotek Krajowych Nadrenii-Palatynatu – Landesbibliothekszentrum Rheinland-Pfalz z siedzibą w Koblencji.*

Oficjalna delegacja biblioteki w osobach dyrektora WBP –Tadeusza Chrobaka i szefowej Biblioteki Austriackiej, oddziału WBP – Moniki Wójcik-Bednarz przebywała w Koblencji w dniach 15-18 paździer-

nika zapoznając się z historią i strukturą organizacyjną LBZ[1].

***

W dniach 24-28 września przebywali w Opolu bibliotekarze z *Székesfehérvar (Węgry). Z Biblioteką Komitatu im. Mihálya Vörösmarty*, WBP w Opolu współpracuje coraz intensywniej od 2004 roku. Tym razem odwiedzili nas Lilla Lászlone Lakner – pracownica Czytelni i ponownie dr Kisteleki Gyözöne –szefowa Działu Gromadzenia. Przedłużony pobyt gości do tygodnia, pozwolił zapoznać ich zarówno z bibliotekami w naszym województwie jak i we Wrocławiu. W czasie pobytu w Oleśnie oprócz biblioteki odwiedzili też Muzeum Regionalne, a w Kluczborku, po zwiedzeniu nowej siedziby Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej, obejrzeli unikalne Muzeum Pszczelarstwa. Była jeszcze Moszna – zwiedzanie zamku i filii bibliotecznej w nietypowych, zabytkowych wnętrzach i Gminna Biblioteka Publiczna w Strzeleczkach. Bibliotekarze węgierscy zwracali uwagę przede wszystkim na prowadzone w odwiedzanych bibliotekach różnorodne formy działalności wykraczające poza statutową działalność bibliotek, na Węgrzech przypisywane domom kultury.

W czasie całodniowego pobytu we Wrocławiu, odwiedzili powstałą w 2004 roku, w ramach Fundacji Bertelsmanna, Mediatekę. Biblioteka, którą szczycą się wrocławianie zaprezentowała gościom bardzo bogatą ofertę usług skierowaną do młodych ludzi w wieku 13-tu do 25-ciu lat.

Pobyt zakończyło podpisanie *Umowy wykonawczej* o współpracy partnerskich bibliotek na rok 2008.

---

[1] Szerzej na ten temat zob. Wójcik-Bednarz M. : Podpisanie umowy o współpracy..., s. 38-41

Halina Szklanny
Oleska Biblioteka Publiczna

Nie potrzebujesz ? Przynieś! Potrzebujesz ? Weź !

Pod takim hasłem w Oleskiej Bibliotece Publicznej odbywała się akcja promująca książkę i czytelnictwo oraz ratująca przed zniszczeniem zalegające w domach woluminy.

Pomysł był prosty. Każdy kto stwierdził, że ma w domu niepotrzebne, zajmujące miejsce na półkach książki, mógł przynieść je do biblioteki i po prostu wyłożyć na wystawiony w holu stół. Z powstałego w ten sposób zbioru można było wybrać interesującą książkę i zabrać ją ze sobą bez konieczności zwrotu.

Akcja cieszyła się dużym zainteresowaniem. Niepotrzebne książki przynosili dorośli i dzieci. Zakres tematyczny był szeroki – od bajek dla najmłodszych do podręczników akademickich. Wiele książek było zaczytanych, były egzemplarze wydane przed pięćdziesięciu laty, ale zdarzały się też nowe, wyglądające tak, jakby ich nikt nie otwierał.

Bibliotekarki na bieżąco selekcjonowały przyniesione woluminy, odrzucając te najbardziej zniszczone, zabrudzone, zagrzybione lub posklejane. Te wzbogaciły zbiórkę makulatury w jednej ze szkół.

Wymiana książek była spopularyzowana przez plakaty oraz lokalne media (prasa, radio). Samo miejsce w holu biblioteki z obszernym stołem było wyeksponowane, opisane i trudno było go nie zauważyć.

Dlatego też wielu czytelników wychodzących z wypożyczoną książką wybierało jeszcze coś dla siebie w holu.

Akcja „...Przynieś ! ... Weź !" organizowana była dwukrotnie, w miesiącach styczeń – luty, październik – listopad, w ubiegłym roku.

Biorąc pod uwagę duże nią zainteresowanie i sympatyczny odbiór planowane są następne edycje wymiany książek.

Łukasz Brudnik
Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Opolu

PRZEWODNIK KOMPUTEROWY
Zakładanie poczty, konfiguracja i obsługa programu Outlook Express

W poniższym artykule postaram się w prosty sposób opisać, jak założyć elektroniczną skrzynkę pocztową oraz jak wykorzystywać program pocztowy Outlook Express do odbierania i wysyłania maili. Tworzenie własnego konta pocztowego odbywać się będzie na bazie Wirtualnej Polski.

Założenie konta pocztowego na wp.pl.

Będąc na stronie głównej Wirtualnej Polski (www.wp.pl) należy odszukać przycisk przedstawiający list na tle kuli ziemskiej (rys.1).

Rys.1

Po przyciśnięciu go przechodzimy na stronę wyjściową poczty. Tutaj, jeżeli już posiadamy własne konto logujemy (łączymy) się do niego wpisując prawidłowy Login (nazwa użytkownika) i Hasło (Rys.2), bądź też zakładamy nowe konto.

Rys.2

W tym drugim przypadku należy przycisnąć przycisk [załóż konto] dzięki czemu przechodzimy do kolejnej strony w której wybieramy rodzaj interesującej nas poczty (darmową bądź płatną).

Po dokonaniu wyboru przyciskamy na załóż konto i uzupełniamy formularz, który nam się ukazał.

W pierwszych dwóch polach określamy dowolną Nazwę (Login) i Hasło (rys.3). Dane te są niezwykle ważne, gdyż przy pomocy nich będziemy mogli się logować na naszą skrzynkę pocztową, poza tym wyrażenie podane przez nas w Nazwie będzie składową naszego adresu.

Przykładowo po wpisaniu Nazwy „biblioteka_x", nasz adres będzie wyglądał: biblioteka_x@wp.pl.

Rys.3

Funkcja „sprawdź login" umożliwia sprawdzenie, czy już ktoś inny nie posiada takiej samej nazwy jaką my zaproponowaliśmy.

Pozostałe pola wypełniamy zgodnie z poleceniami, przy czym te które nie są zaznaczone na czerwono można pominąć.

W ostatnim polu należy wpisać prawidłowy ciąg znaków, który trzeba odczytać z rysunku zamieszczonego obok (Rys.4).

Rys.4

Po wypełnieniu formularza, przeczytaniu regulaminu i zaakceptowaniu go, przyciskamy „Załóż konto", przycisk, który

widnieje na samym dole strony (Rys.5).

Rys.5

Konto jest już założone. Po przyciśnieciu na „Tak" w pojawiającym się komunikacie wyświetla się potwierdzenie pomyślnego założenia konta pocztowego (Rys.6).

Rys.6

Dane z powyższej tabelki należy spisać, gdyż potrzebne nam będą przy konfiguracji Outlooka.

Konfiguracja Outlooka Express

Po uruchomieniu „Outlook Express" (Start / E-mail – Rys.7)

Rys.7

pojawia się okno „Nowa tożsamość" (Rys.8), w którym wpisujemy dowolną nazwę dla naszego konta. Możemy też ustalić hasło, które będzie zawsze wymagane podczas każdego logowania się do naszej tożsamości.

Rys.8

Jeżeli zamiast okna „Nowa tożsamość", pojawiło się coś innego należy wejść na „Plik", następnie „Tożsamości" i „Dodaj nową tożsamość" (Rys.9)

Rys.9

Po określeniu i zatwierdzeniu (przyciśnięciu „Ok") tożsamości pojawia się okienko z zapytaniem „czy chcesz przełączyć na NAZWA TOŻSAMOŚCI?" (Rys.10). Należy wybrać „Tak".

Następnie podajemy nazwę, która bę-

Rys.10

dzie wyświetlana u adresata, informując go, od kogo dostał wiadomość (Rys.11) i klikamy „Dalej".

Rys.11

W kolejnym oknie wpisujemy nasz adres mailowy, jaki założyliśmy na Wirtualnej Polsce (Rys.12) i przechodzimy dalej.

Rys.12

W kolejnym kroku podajemy adresy serwerów, które umożliwiają przesyłanie i odbieranie poczty. Dane te otrzymaliśmy przy potwierdzeniu pomyślnie założenego konta (Rys.13).

Każdy dostarczyciel usługi internetowej

Rys.13

skrzynki pocztowej posiada swój własny adres dla serwerów SMTP i POP3. W poniższej tabelce przedstawiono paru takich dostawców, oraz adresy ich serwerów:

strona	Serwer POP3	Serwer SMTP
www.wp.pl	pop3.wp.pl	smtp.wp.pl
www.onet.pl	pop3.poczta.onet.pl	smtp.poczta.onet.pl
www.gazeta.pl	pop.gmail.com	smtp.gmail.com
www.interia.pl	poczta.interia.pl	poczta.interia.pl

Po wpisaniu adresów dla SMTP i POP3, przechodzimy do okna (Rys.14), w którym podajemy nazwę naszego konta pocztowego i hasło (informacje te określiliśmy przy tworzeniu konta pocztowego na Wirtualnej Polsce - Rys.14).

Rys.14

Dodatkowo lepiej zaznaczyć „Zapamiętaj hasło", dzięki czemu przy każdym uruchamianiu Outlooka, nie będziemy musieli ciągle podawać hasła do naszej poczty.

Po naciśnięciu na klawisz „Dalej" pojawia się okno informujące nas o zakończeniu konfigurowania konta w Outlooku (Rys.15).

Rys.15

Teraz należy wejść na „Narzędzia", a następnie na „Konta..." (Rys.16).

Rys.16

Sprawdzić, czy jest podświetlone pop3.wp.pl i przycisnąć "Właściwości" (Rys.17).

Rys.17

Przeszliśmy do ustawień naszej poczty w Outlooku. W zakładce „Serwery" zaznaczamy „Serwer wymaga uwierzytelnienia" (Rys.18) i przechodzimy do zakładki „Zaawansowane",

Rys.18

w której zaznaczamy opcję „Pozostaw kopie wiadomości na serwerze" (Rys.19). Spowoduje to, iż wiadomości będą znajdowały się na naszym komputerze, jak i na serwerze Wirtualnej Polski. Teraz należy już tylko wybrać „Zastosuj" (zapisanie ustawień) i „OK".

Rys.19

Nasze konto jest już gotowe do wykorzystania.

Uruchamianie tożsamości

Przy każdym uruchamianiu "Outlooka", aby zalogowć się do swojej tożsamości,

należy wybrać „Plik", a następnie "Przełącz tożsamość" (Rys.20).

Rys.20

Pojawi się okno ze wszystkimi tożsamościami w Outlooku, w którym wybieramy tę interesującą nas (Rys.21) i zatwierdzamy.

Rys.21

Jeżeli tożsamość ma hasło, wyświetli się okno, w którym należy je wpisać, jeżeli nie, to zostaniemy do niej przełączeni.

Odbieranie wiadomości

Po zalogowaniu się do swojej tożsamości, należy w oknie "Foldery" wybrać "Skrzynka odbiorcza" (Rys.22). Pogrubiony napis oznacza, iż są jakieś nieprzeczytane wiadomości, a cyfra w nawiasie mówi nam, ile tych wiadomości jest.

Rys.22

Po przyciśnięciu na "Skrzynkę odbiorczą" w prawym oknie pojawi się lista wiadomości przeczytanych i nieprzeczytanych, jakie są na serwerze (Rys.23).

Rys.23

Wysyłanie poczty

Aby napisać wiadomość należy kliknąć na „Utwórz poc..." (Rys.24).

Rys.24

Pojawia się w formie zminimalizowanej okno na kształt formularza, które należy wypełnić w następujący sposób:

- w polu „Do" podajemy adres osoby, do której chcemy wysłać wiadomość
- w polu „Temat" tytułujemy naszą wiadomość
- w dużym białym polu wpisujemy treść naszej wiadomości.

Jeżeli chcemy dołączyć jakiś plik, to przyciskamy „Dołącz" (Rys.25).

Rys.25

wybieramy miejsce, gdzie znajduje się plik, zaznaczamy go i potwierdzamy przyciskiem „Dołącz" (Rys.26).

Rys.26

Wysyłanie wiadomości odbywa się poprzez przyciśnięcie „Wyślij" (Rys.27).

Rys.27

Jeżeli chcemy odpowiedzieć komuś na wiadomość, należy zaznaczyć wiadomość od tej osoby (pojedyncze kliknięcie lewym przyciskiem myszy) i wybrać polecenie "Odpowiedz" (Rys.28).

Rys.28

Pojawi się okno (Rys.29) takie same, jakbyśmy wybrali polecenie utwórz wiadomość, z tą różnicą, iż w polu „Do:" jest informacja, kto jest adresatem, w polu "Temat:" na jaki temat odpowiadamy, a w polu z wiadomością treść wiadomości, którą wcześniej przesłał nam nadawca. W każdej chwili pola te można wyczyścić, czy zmodyfikować.

Rys.29

Usuwanie wiadomości

Aby usunąć wiadomość, należy ją zaznaczyć i wybrać polecenie "Usuń" (Rys.30).

Rys.30

List jest usunięty ze „Skrzynki odbiorczej" i umieszczony w folderze "Elementy usunięte", dzięki czemu ciągle mamy dojście do tej wiadomości. Definitywne usunięcie wiadomości z Outlooka odbywa się przez usunięcie jej z folderu "Elementy usunięte".

Hanna Jamry
Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Opolu

Nowości o Śląsku Opolskim
propozycje do
księgozbioru podręcznego

Gröger Josef: Dzieje joannitów w Koźlu w latach 1240-1810 : rys historyczny / tł. Ewa Czeczor, Elwira Lempart. - Opole : Wydaw. Św. Krzyża, 2007. - 141 s. : il. - Bibliogr s. 135-140

W historii Koźla i parafii kozielskiej istniała niezbadana luka dotycząca okresu, w którym zakon joannitów (Kawalerów Maltańskich) sprawował patronat nad kozielskim kościołem. Autor niniejszej książki urodził się w 1930 r. w Koźlu. W marcu 1945 roku zdołał uciec z rodzinnego miasta. W Niemczech, gdzie skończył studia, pracował jako nauczyciel, mieszka do dziś. Wydając historię kozielskich joannitów dał wyraz swojego przywiązania do stron rodzinnych i tym samym wniósł cenny wkład do poznania historii Śląska Opolskiego.

Kościół opolski w PRL : wykłady otwarte zorganizowane w okresie Wielkiego Postu 2007 / red. Marcin Worbs. - Opole : Redakcja Wydawnictw Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego, 2007. - 180, [1] s. - (Sympozja ; 68)

Przedstawione wykłady uświadamiają czytelnikowi, jak wiele trudnych wyzwań musiał podejmować Kościół na Śląsku Opolskim w skomplikowanej rzeczywistości powojennej. Omówiono m.in. złożoną sytuację duszpasterską w przełomowych latach 1945-1946, przejawy represjonowania księży i sióstr w czasach peerelowskich, walkę władzy państwowej z Kościołem.

Kallus Bogdan: Słownik gôrnoślônskij godki : nowa propozycja zapisu „szkryft ślônski". - Katowice-Pszczyna : Firma Wielobranżowa KORAL, 2007. - 239 s.

Górnoślązacy mówiący jeszcze „po śląsku" zamieszkują w województwie śląskim (ok. 950 tys.) i w województwie opolskim (ok. 200 tys.). Niniejszy słownik w sposób nowatorski przekłada słowa z języka ogólnopolskiego na górnośląski i jak sugeruje Bogdan Kallus powinien być pomocny autorom, którzy podejmują się szlachetnego trudu pisania śląskich tekstów".

Myszyńska Anna: Śląskie rozprawianie. - Cz.3 : Opowiadania radiowe autorki z audycji „Nasz Heimat" w Radiu Opole z lat 2002-2005 z powiatów Prudnik, Koźle i Krapkowice. - Biała Prudnicka : Agencja Wydaw. „Śląsk", 2007. - 194 s. : il. + CD

Kolejny tom opowiadań Anny Myszyńskiej zawiera interesujące opisy z przeszłości i współczesnych dziejów Śląska. Autorka opisuje obyczaje i zwyczaje ludu śląskiego, a także ludności z dawnych Kresów Wschodnich.

Śląscy Teksańczycy II : emigracja ze Śląska do Teksasu w latach 1853-1870 / oprac. Mary Ann Moczygemba Watson [i in.] ; tł. Wojciech Reisch. - Opole : Wydaw. Św. Krzyża, 2007. - XV, 262 s. : faks, il., portr. - Bibliogr. s. 242-251

Wydanie drugiego tomu biogramów dziewiętnastowiecznych emigrantów ze Śląska zbiegło się ze 150 rocznicą powstania najstarszej polskiej osady w Stanach Zjednoczonych – Panna Maria w Teksasie. Każdy z biogramów zawiera szczegółowy opis dokumentacji historyczno-genealogicznej rodziny. Wiele z opisywanych

tu rodzin pochodziło z Rozmierzy, Wysokiej, Szczedrzyka, Dobrodzienia, Płużnicy Wielkiej, Jemielnicy, Tarnowa Opolskiego, Kamienia Śląskiego, Otmętu.

Województwo opolskie : informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej w roku 2006 na tle lat 1998-2005 : charakterystyka miast / [aut.] Joanna Żurawska [i in.] ; Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego. - Opole : Wydaw. Inst. Śląski, 2007. - 178 s. : tab., wykr.

Regularnie wydawane przez Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego opracowania na temat kluczowych zjawisk społeczno-gospodarczych w województwie opolskim są ważnym źródłem informacji dla wszystkich, którzy interesują się regionem opolskim i problematyką jego rozwoju. Ostatnia część analizy stanowi charakterystykę miast województwa opolskiego w kilku podstawowych obszarach: ludności, uwarunkowań ekonomicznych, rynku pracy, mieszkań i infrastruktury.